ՍԼՆԷ 11 ԱՐԱՔ ՄՈՒՀԱՐՈՒՄԲԷՐ

1877 ՅՈՒՆՎԱՐ 25 ՇԱԲԱԹ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 6 Նո. 3370

Մանկական Էջեր

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Մանգումէի էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ իթիպարբյլա, գբյմէթի Խթանպոլ իչին 10 ատէտ Մէճիտիյէ օլտուղու կիպի, թաշրալար իչին տախի սէնէտէքէզալք 300նիւսխէ իչին բոսթա բարասը քէնտի հիասլըմբզա օլարագ 12 ատէտ Մէճիտիյէ օլաճադ տբր։

Պիր նիւսխէի պադբը հիսսալբյլա 50 չէր բարտեա սաթբյմագտա տբր։

Խանութ 3 ... տաթբր ... ֆանտազիա իչին 4 ... ֆանտազիա իչին 4 ... ան ալբրասընա գօնուլմա-ան իլանըն սաթբրը 5դչ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ ... ալաթատա Բէնճէչենպիհ ազարընտա վագբ նարնգ գսի խանընտա Կարա-գեան 8. Փանոսեան իսմի-նէ կէօնտէրիլճէք տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա 3 փետրվար

Պօրսատա չօղլուգ իչ օլմասը • Փէ-եաթլար տուրկուն իտի։

Կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ սա-բայտա պալօ վիրիլէճէք տիր։

Մէյտանտա օլան միւշքիլաթը տէֆ իթմէք իչին տէվլէթլէր պէյնինտէ պիր չօգ մուխապէրաթ վուգու պուլ-մագտա տբր։

4 փետրվար •

Միւսիւ տը Շատորտի իլէ միւսիւ Գօրթի չէհրիմիզէ վասլը օլուպ, ժէնէ-բալ Ինեաթիէֆ տէ եարբն կէլէճէք տիր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 3 փետրվ.

Մէսաժէ տ'Աթէն նամ զազէթա, Հօրա նամ զազէթանըն պէնտինէ ճէ-վապէն, տէվլէթի Ալիէէնին Բում է-եալէթլէրինի աեագլանտըրմագ իչին, Բուսիա սէֆիրինին Թէվֆիգ իլէ Ը-սլավ թարաֆտարանընտան վուգու պուլան էնթրիգալարը մէյտանա չը-գարըլեօր։

Պու էնթրիգալար, Եունանիսթանը տէվլէթի Ալիէ ալէյհինէ պուլունտուրմագ մագսէտի իլէ վուգու պուլուպ, Աթինատա նայիլի մուվաֆֆագիէթ օլամամշ տբր։ Մէկզիւր զազէթա տէեօր քի միւսիւ Գուսմուն-տուրոս վէ միւսիւ Գօնտոսթավլոս, մարքի տը Սալըսպըրի վէ սբը Հէնրի Էլիբթա, Եունանիսթան հէյաթէթի վիքէլլասընընն էֆքեարը Պաղը Ալի ի-լէ հիւսնի մինասէպաթտա պուլունմագ օլտուղունու թէէին իթմիշլէր տիր։ Միւլէթ մէճլիսի Բարիս սէրկի-սինէ Եունանընն տախի հիսսէմէնտ օլ-մասը իչին 150 պին տբրախմի թախ-սիս իյլէմէսինէ գարար վիրսի։

ԻԹԱԼԵԱ

Բօմա, 3 փետ.

Բարանընն վէֆատ իթմիշ օլտուղու հավատիսի եալանա չը գարըլըը։

Բօմա, 3 փետրվ.

Մարքի տը Սալըսպըրի, Լօնտրա-եա միթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէտի։

Ժէնէրալ Ինեաթիէֆ, Պըրէնտիզի-տէն պուրաեա միւվասլէթ իյլէտի։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Գերլին, 3 փետր.

Ղայբը ըէսմի զազէթալար սուլհ ու սալահ արզուսինին մէնպաը Ալմանեա օլտուղունու իատտա իտիեօրլար։ Վէ Ֆրանսա զազէթալարընընն հարպա մէյտեալ պիր թազբմ նէշրիեաթընը թազպահ իտիեօրլար։

ՖՐԱՆՍԱ

Ճէզայիր, 3 փետրվար

Ֆիլիբվիլ աչբգլարընտա վուգու պուլան փուրթունատա պիր Օսմանլը թիւճար կէմիսի զարգ օլմուշ տուր։

ՄԸՍԸՐ

Իսկէնտրիեէ, 2 փետրվար

Լոյտ գումբանեասընընն Իսկէնտ-րիէտէ պուլունան ճէնթօսու, քէնտի քէնտիսինի էօլտիւրտիւ • սէպէպի մա-լիւմ տէյիլ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ

Սէն-Բէթէրսպուրկ, 4 փետրվ.

Բըրէնս կօրչագօֆուն, Բուսիանընն էճնէպի սիւֆէրտասընա կէօնտէրտիկի սարրիրաթը ումումիեէսինէ, ասայի-չին իպգասընա արզուքէչ պուլունան Էվրօպա տէվլէթլէրի պէյնինտէ իթ-թիֆագ մէվճուտ օլտուղունու պէ-եան իտիեօր։ Բրէնս կօրչագօֆ, մէվ-ճուտ օլան իթթիֆագ, ասայիչին մէնֆաաթը հագգընտա իպգա գը-լընմասընը արզու էյլէօր, վէ սիւֆէ-բաեա, տէվլէթլէրին թէբլիֆաթը գապը Ալիէէն ըէտատ գըլընտրդընտան, նէ մէսէլէ իթթիֆաղ էյլէեէճքլէրինէ տայիր մալիումաթ ալմալարընը թափ-սիեէ իտէեօր։

Գուանան սօնրա Բուսիա նէ մէս-լէք իթթիֆաղ գըլաճաղընը պէեան իտէճէք տիր։

Ցախսիլի պիր իսթիգրաղ թահվիլա-թընընն նէշրինէ վէ էհալիյի ումումէն սիյահա տավէթ իթտիկինէ տայիր օ-լան հավատիսի եալանա չըգարըեօրլար։

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

	Լօնտրա, 5 փետրվ.	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի		95 11/16
Էսհամը Ռումումի աչըլտը		12 5/8
» » գաբանտը		12 7/16
1865	իսթիգրաղը	14 1/2
1869	»	13 1/2
1871	»	35 3/4
1873	»	13 1/4
1872 (Գօն տիւ Թրէզօր (Սէրի Ա.Բ.) գ.ք.		23 1/4
Մըսըր իսթիգրաղը		50 1/4

	Բարիս 5 փետրվ.	
Ֆրանսըզ Ֆօնտոսու	5 0/0	106
Էսհամը Ռումումի աչըլտը		12 57 1/2
» » քար.		12 45
Ռումելի չըմէնտըֆէր սէհիմլերի		37 50
65 իսթիգրաղը		77
69 »		66
1873 »		61

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Էսհ. Ում. 24 յունվ. ագշմ գբ.	13 03
Էսհ. Ում. 25 յունվ. սպհ. աչ.	13
Էն եիւքսէք	13 5 1/2
Էն աշաղը	12 38 1/2
Սաաթ 8	13 02

Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 0/0 Ֆ.	74
» 65 (Մութօն)	6 0/0 Ֆր.	75
» 1869 (Բինար)	6 0/0	64
» 1872 (Գօն տիւ Թրէզօր)	9 0/0	22 1/2
» 1873 (Բինար)	6 0/0	62
Ռումելի Շըմէնտըֆէր	3 0/0	36
Ըէբօր	փր.	1
Հէվալէսիզ	փր.	1
Ադչէ Ֆայիզի	0/0	10

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Ֆրէյտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	235
Կօսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գբ. ք.	238
Սթամպոլ Պանգասը	302
Պանգ գօմէրսիալ	302
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Ս. գ.ք.	205
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ.ք.	147 1/2
Լավրիօմ (մատէն)	Ֆր. 64

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան		Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը		109 30
Ֆրանսըզ ալթունու		87 30
Բօլ		88 20
Գըրըմից ալթունու		51 20
Պէեազ մէճիտիյէ	Ֆարգը	4
Մէթալիք	Ֆարգը	12
Պագըր	Ֆարգը	62
Պէշլիք	Ֆարգը	12 10
Գարալօն գայմսի գաբիք		

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	169 20
Էն աշաղը	169 10
Սաաթ 8	169 20

Պագըր հիսասը իլէ, 100 ղ ուշլուգ գայմէ, 95 ղչ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ցիւնքի Նիւսխէսիզտէ, հէր նէ գա-սար մէսմուաթ իւզէրինէ, Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինին սատրազամլըգ-տան ազլ իլէ, եէրինէ Ճէվտէթ բա-շանըն նասպ օլունտուղունու եազմըշ իտիք իսէ տէ, սօնրատան ալընան ըէսմի խապէրէ կէօրէ, մէսնէտի սատրէթուզմա Պէրլին սէֆիրի սա-պըգ էշտէմ բաշա հազրէթլէրինէ թէվֆիկ պույրուլմուշ տուր։

ՍՈՒՐԻԷԻ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

«Վէզիրի մէալիսէմիրիմ էֆէնտիմ բաշա,

«Ինգիլեեաթը զէմանիյէի վէ «տէվլէթի Ալիէէմիզին մէվգբյի ճէ-«սիտ վէ մուհիմմինի սիրթագտիր, «արզուլի մախսուսումուզա իլան իթ-«տիկիմ Գանոնը էսասիտէն մագսուտ «օլան սէմերէսի խայրիյէ քի, պու «գանոնուն ումում նազարընտա ի-«թիրամ վէ իթիմաթը ճէլզ իտէճէք «պիր մահկէմէթ հասըլ իթմէսի, վէ «սէպէպլէ մէմլէքէթիմիզին սէատէթի «հալինի թէէմին իյլէեէճէք ասարէ «տէսթէրէս օլունմասը տբր, պու «մատտէլէր պիր թարաֆտան պէս-«յիք վէ քիչիք քեաֆիֆէյի մէմու-«րինին մարուֆ օլան հատտա ու վա-«զիֆէ տախիլինատ հարէքէթինէ, վէ «ահքեամը գանոնիյէյէ ինգրեատա «միւքելլէֆիյէթլէրինէ, վէ տիկէր թա-«րաֆտան քեաֆիֆէյի թէպասմըզ ի-«չին վազ իթտիկիմ միւսամաթը հու-«գուգիյէ վէ սալահը հալլէրինէ լա-«զըմ օլան սայիր թէտաբիրի մէշրուա-«ենը, թէմամէն վիճուտէ կէթիրիլմէ-«սինէ միւթէվազզի օլարագ, պինէյն «ալէյհ վասըթայի բույրթի մէսալիհ «օլան վիւքէլա վէ մէմուրինճէ պիր «թէպլ տտիւլի քիւլլիեէ լիւգումի հա-«գըգի մէշհուտ օլմասընա, վէ Միտ-«հաթ բաշանըն Գանոնը էսասի հիւք-«միւնճէ, մէմալիքի Մահրուսմիզտէն «պայիսի թէպահատի օլան պագը էս-«պասլտէն տօլաեը, ինֆիսալը վուգու-«սլուլմասընա մէպնի, խըտմէթի մու-«թէնա պէհայի սատարէթ, Գանոնը էս-«սասինին խըտմէթի մէզգիւրի իչին «թագտիրիսիզ թէալիգ իթտիկի էմ-«նիեէթի հայիզ օլտուղունուզ ճիհէթ-«լէ, էօհտեեի լիագաթընընդա իհալէ «օլտուղու կիպի, Գանոնը էսասի իպ-«թիդասընճա, վիլաեաթտա թէվֆիկի «մէզունիեէթինտէն վէ նէվահինին «թագտիմաթ վէ իտարէսինին թէ-«զայիւրինտէն, վէ վիճուհլէ իթի-«նաեա չաեան օլան գաղա գայիմա-«զամլարը մաաչարընընն թէմամի իլէ «տէրէճէյի քիֆայէյէ իպլաղը իլէ, «պու մէմուրիյէթի միւթէալիրէյէ մի-«թէաարրըֆլըգլար միսիլլու, ինթիբա-«պաթը ամիգանա, վէ պիլ իսթիդան «թէալլիւգ իտէճէքէվամիրի Շահանէ-«մուզ միւսթէնէտ օլարագ, էրզալը «լիեագաթ վէ հայսիյէթտէն օլանա-«ընն թայեինի հագգընտա, մէճլիսի «Մէպուսանէ պիր նիզամնամէ լայիհա-«սը հէվալէսի մուսամմէմ օլուպ, պու «ճիհէթլէ տախի ումուրը տախիլիյէ-«նին քէսպի վիւսաթ վէ էհէմմիյէթի «իթմէսինտէն նաշի, Տախիլիյէ նէ-«զարէթի մէթրուքէսի իեատէ օլունա-«ըագ, վիլաեաթլա տօղրուտան տօղ-«բաչա հազրէթլէրինին սատրազամլըգ-տան ազլ իլէ, եէրինէ Ճէվտէթ բա-շանընն նասպ օլունտուղունու եազմըշ իտիք իսէ տէ, սօնրատան ալընան ըէսմի խապէրէ կէօրէ, մէսնէտի սատարէթուզմա Պէրլին սէֆիրի սա-պըգ էշտէմ բաշա հազրէթլէրինէ թէվֆիկ պույրուլմուշ տուր։

«Ինգիլեեաթը զէմանիյէի վէ «տէվլէթի Ալիէէմիզին մէվգբյի ճէ-«սիտ վէ մուհիմմինի սիրթագտիր, «արզուլի մախսուսումուզա իլան իթ-«տիկիմ Գանոնը էսասիտէն մագսուտ «օլան սէմերէսի խայրիյէ քի, պու «գանոնուն ումում նազարընտա ի-«թիրամ վէ իթիմաթը ճէլզ իտէճէք «պիր մահկէմէթ հասըլ իթմէսի, վէ «սէպէպլէ մէմլէքէթիմիզին սէատէթի «հալինի թէէմին իյլէեէճէք ասարէ «տէսթէրէս օլունմասը տբր, պու «մատտէլէր պիր թարաֆտան պէս-«յիք վէ քիչիք քեաֆիֆէյի մէմու-«րինին մարուֆ օլան հատտա ու վա-«զիֆէ տախիլինատ հարէքէթինէ, վէ «ահքեամը գանոնիյէյէ ինգրեատա «միւքելլէֆիյէթլէրինէ, վէ տիկէր թա-«րաֆտան քեաֆիֆէյի թէպասմըզ ի-«չին վազ իթտիկիմ միւսամաթը հու-«գուգիյէ վէ սալահը հալլէրինէ լա-«զըմ օլան սայիր թէտաբիրի մէշրուա-«ենը, թէմամէն վիճուտէ կէթիրիլմէ-«սինէ միւթէվազզի օլարագ, պինէյն «ալէյհ վասըթայի բույրթի մէսալիհ «օլան վիւքէլա վէ մէմուրինճէ պիր «թէպլ տտիւլի քիւլլիեէ լիւգումի հա-«գըգի մէշհուտ օլմասընա, վէ Միտ-«հաթ բաշանըն Գանոնը էսասի հիւք-«միւնճէ, մէմալիքի Մահրուսմիզտէն «պայիսի թէպահատի օլան պագը էս-«պասլտէն տօլաեը, ինֆիսալը վուգու-«սլուլմասընա մէպնի, խըտմէթի մու-«թէնա պէհայի սատարէթ, Գանոնը էս-«սասինին խըտմէթի մէզգիւրի իչին «թագտիրիսիզ թէալիգ իթտիկի էմ-«նիեէթի հայիզ օլտուղունուզ ճիհէթ-«լէ, էօհտեեի լիագաթընընդա իհալէ «օլտուղու կիպի, Գանոնը էսասի իպ-«թիդասընճա, վիլաեաթտա թէվֆիկի «մէզունիեէթինտէն վէ նէվահինին «թագտիմաթ վէ իտարէսինին թէ-«զայիւրինտէն, վէ վիճուհլէ իթի-«նաեա չաեան օլան գաղա գայիմա-«զամլարը մաաչարընընն թէմամի իլէ «տէրէճէյի քիֆայէյէ իպլաղը իլէ, «պու մէմուրիյէթի միւթէալիրէյէ մի-«թէաարրըֆլըգլար միսիլլու, ինթիբա-«պաթը ամիգանա, վէ պիլ իսթիդան «թէալլիւգ իտէճէքէվամիրի Շահանէ-«մուզ միւսթէնէտ օլարագ, էրզալը «լիեագաթ վէ հայսիյէթտէն օլանա-«ընն թայեինի հագգընտա, մէճլիսի «Մէպուսանէ պիր նիզամնամէ լայիհա-«սը հէվալէսի մուսամմէմ օլուպ, պու «ճիհէթլէ տախի ումուրը տախիլիյէ-«նին քէսպի վիւսաթ վէ էհէմմիյէթի «իթմէսինտէն նաշի, Տախիլիյէ նէ-«զարէթի մէթրուքէսի իեատէ օլունա-«ըագ, վիլաեաթլա տօղրուտան տօղ-«բաչա հազրէթլէրինին սատրազամլըգ-տան ազլ իլէ, եէրինէ Ճէվտէթ բա-շանընն նասպ օլունտուղունու եազմըշ իտիք իսէ տէ, սօնրատան ալընան ըէսմի խապէրէ կէօրէ, մէսնէտի սատարէթուզմա Պէրլին սէֆիրի սա-պըգ էշտէմ բաշա հազրէթլէրինէ թէվֆիկ պույրուլմուշ տուր։

«Հազրէթի հագգ, մազհարը թէվ-«ֆիգ պուեուրա։»

Ֆիկ 20 մուհարրէմ սէնէ 94

—Գավայիմի նազարթէնին պիր սու-ըէթի հասկնէտ թէտավիւլի իլէ, լիրա ֆիեաթընընն թէտէննիսի իչին, Մալիեէ նազբրը տէվլէթլու Եուսուֆ բաշա հազրէթլերի պիր թէտպիր պու-լուպ, պու կիւնլերտէ իճապ իտէն-լերտէն միւրէքքէպ թէչէքքիլ իտէ-ճէք գօմիսիօնու մախսուսունտա պիլ միւզաքերէ գարար վիրիլէճէկի իս-թիխպար գըլընմըշ տբր։

[Գասիրէթ]

—Միտհաթ բաշա տիւն սաաթ տէօրթ պուչուգ բաատէլերինտէ, մապէյնի հիւմաեունու միւլիքեանէեէ ճէլզ ի-լէ, խաթթը հիւմաեունտա պէեան պույրուլտուղու վէճհ իլէ, մէմալիքի Շահանէտէն թէպահատա հագգընտաքի իրատէյի սէնիյէեէյի ճէնապը բատի-չահի թէպլ իլ օլունտուղունտա, Ֆա-միլեասը յա մուխապէրէ իլէ, իգթի-զա իտէն էշեասընը ալմագ իւզրէ, միւսաատէ թալէպ իթմէսի իւզէրինէ, պունլարա վէ քիմի խաթէր իսէ ալմանա, վէ հանկը թարաֆը խաթէր իսէ, օրանա ապիմէթինէ միւսաատէյի սէնիյէեէյի Շահրիեարի չէրէֆթաալիգ իթմէսինէ մէպնի, Խթալեա մէմալի-քինէն Պրէնտիզիի իսթիեար, վէ Ֆամիլեասը յա մուխապէրէ, վէ իգ-թիզա իտէն էշեասընը «իպ իտէրէք, Պրէնտիզիեէ գատա» կէօթիւրմէք իւզ-ըէ, իքի եավէր իլէ իքի չավուշ թէր-ֆիգէն, տօղրուտա Իզզէթտին վա-բրունա իրքեատ իլէ իզամ գըլընմըշ տբր։

[Վագբթ]

—Մէսմուաթա կէօրէ, Միտհաթ բաշա հազրէթլերի էֆքեարընը թէր-վիճ իտէմմէսինտէն մապէյնի հիւ-մաեունա կէլմէսի հագգընտա կէչէն ճումաա կիւնիւ սաատը օլան իրատէյի սէնիյէեէ իճապէթ իյլէմէսի, վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ տախի նամի-զանընտ տիեէրէք, Պաղը Ալիեէ կիթ-մէսի, վէ բազար կիւնիւ Պաղը Ա-լիեէ կելմի իսէ տէ, ադչամ իւզէրի մապէյնի հիւմաեունտան կէօնտէրիլէն խապէրէ ինգրեատ իթմէմէսի իւզէ-րինէ, տիւն սաալահաբընն գօնաղընա Ակր եավէրի հազրէթի չէհրիեարի կէ-լէրէք, պաղրը Սէֆիտատ պիր մանէլլա-տէ լգամէթ իրատէյի սէնիյէսինի կէօթիւրմէքլէ, խանէսինտէն վաբօրա ազիկէթ իյլէմիշ, վէ էօյլէ իւգթիւ օ ճանիպէ վաբօր հարէքէթ իթմիշ տիր։

(Ձերմտէյի Հ. Ավատիս)

Զ. — Գետտոր վրդովեցաւ։ Ինչպէս ասացի, ինձ համար դուք ամենայն հարգանքի արժանի մարդիկ էք։ Ես ձեզ ոչ մի վատութիւն չեմ արել։ Ինչպէս ասացի, ինձ համար դուք ամենայն հարգանքի արժանի մարդիկ էք։ Ես ձեզ ոչ մի վատութիւն չեմ արել։

Ա. — Գետտոր վրդովեցաւ։ Ինչպէս ասացի, ինձ համար դուք ամենայն հարգանքի արժանի մարդիկ էք։ Ես ձեզ ոչ մի վատութիւն չեմ արել։

Զ. — Գետտոր վրդովեցաւ

քիր տէրհալ Գարս, վէ Էրտահա-նա տօղրու կէօնտէրիլէօր։ Սա-մի բուշա պու կիւնլէրտէ Գարս իսթիհքեամաթընը մուահէնէ ի-տէրէք, օն պէշ թապուր ասաքի-րի մունթազամաեա պիր ըէսմի կէչիա իճրա իթտիրտի։ Բէզա մէղքիւր իսթիհքեամաթը մուա-հէնէ իտէն Ինկիլիզ միւհէնտիս-լէրի, իսթիհքեամաթըն եանընա վարըլմազ սուրէթտէ օլտուղունու պէեան իտիւօրլար։

—Ավսթրիա տէվլէթի, Տալմա-ցիա իսթիհքեամաթընա մէթա-նէթ վիրմէքտէ օլմաղլա, ղազէ-թալար տէվլէթի միւշարիլէյհա-նըն պու հարէքէթինի, Իթալիա թարաֆընտան պիր հարպ էսնասըն-տա հիւճումա մուգավէմէթ իշին տիր տէեօրլար։

—Տիւն սապահ Վարնա թարի-գիյէ վերուտ իտէն էճնէպի ղա-ղէթալարընտա շու աթիտէքի հա-վատիսլէր կէօրիւլմիւշ տիւր։

Լէնպերկ, 25 յուն.

Կրան տիւք Նիգոլանըն սըհհէ-թի օր տէրէճէ ֆէնալաշտը քի, տիւգիւ միշարիլէյհին Բէթէրս-պուրկա նագլինտէն վաղ կէչիլմէ-եէ մէճպուր օլունմուշ տուր։

Շիմտիքի հալ Ռուսիանըն ճէ-նուպ օրտուսու ժէնէրալ Նէբօ-գոշիթքինին թահթը գոմանտա-սընտա պուլունմագտա տըր։

Վիէննա, 26 յունվ.

Պապը Ալինին կէօսթէրտիկի շարթլար, Սըրպիանըն ագտէմճէ ահտանամէլէրլէ ադտ օլունան հու-գուգունու թէճավուզ իյլէմէտիք-ճէ, սուլհ իպգասը մագսէտիյլէ տէվլէթի Ալիեէ իլէ Սըրպիսթան իմարէթի պէյնինտէ մուխապէրա-թըն ճէրէեանը զէմանընտա, պէյ-լէրինէ միւտախէլէ իթմէմէքլիկէ մուաղղամ տէվլէթլէր գարար վիրմիշլէր տիր։

Պէլկրատ, 26 յուվ.

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Պապը Ալի իլէ Սըրպիա պէյնինտէ պիր վաղիֆէյի միւթէվասըթա իճրա իթմէքլիկի գապուլ էյլէմիշ, վէ միւսալէհաեա էսաս օրմաղ իւզրէ, Սըրպիանըն մուհարէպէտէն էվ-վէլքի հալինէ իեատէսինի թէք-լիֆ իթմիշ տիր։

Վիէննա 26 յունվ.

Ռիվաեէթէ կէօրէ, Ռուսիա տէվ-լէթի Էվրօպա տէվլէթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր գօնկրէնին իճ-թիմայինէ մէյիլլի իմիշ։

Պուլկարիսթանտա ախղ ու կի-րիֆթլէր վէ սիւրկիւնլէր վուգու պուլտուղունա տայիր շուեու պու-լան հավատիսլէր, սալթանաթը Սէնիյյէ սէֆարէթի թարաֆընտան եալանա չէգարըլմըշ տըր։

Սըրպիա իմարէթի, սիլահ թէ-տարիքեաթընը տէվամ իտիպ իթ-մէմէսի լազըմ կէլտիկինի Բէթրէս-պուրկա սիւալ իթմիշ, վէ ալթը կիւնէ գատար ճէվապ վէրիլէճէկի իմարէթի մէղքիւրէեէ վատ օ-ղունմուշտուր։

Վիէննա, 27 յունվ.

Միւթէֆիգէն պիր հարէքէթ իշին ըէսմէն պիր թէքլիֆ իթ-մէղտէն էվվէլ, Ռուսիա մուաղ-ղամ տէվլէթլէրին նէ էֆքեարտա պուլունտուգլարընը թէֆթիշ իթ-տի։ Կէօրիւնիւր քի, պու տէվ-լէթլէրտէն հիչ պիրի շիմտիեէ գա-տար, Իսթանպօլտա պուլունան էլչիլէրինին ճէլպի իլէ, իթմիշ օր-տուգլարը մանէվի թաղրիդտէն էօթէեէ կէչմէքլիկէ մէյլ պու-լունմամըշլար տըր։

Բակիւզա, 29 յունվ.

Եարքն սապահ, Ինկիլթէրրա գօնսօլօսու Մանսու վէ Իթալիա գօնսօլօսու Տիւրանտօ, վէ Ալմա-նիա միրալայը Բիւթգամէր, տէվ-լէթի Ալիեէ թարաֆընտան Գօնս-թան բաշանըն մարիֆէթիլէ թէք-լիֆ գէլէնան սուլհու Գարատաղ պէյինէ գապուլ իթտիրմէք իւզ-րէ, Զէթինէեէ կիտէճէքլէր տիր։ Գարատաղա օն իքի նահիեէ թէրք օլունմագ շարթըյլա, Գարատաղ տախի վեարվար այք իչին Նիգ-շիքէ օն իքի պին քիլօկրամլըգ զախիրէ իտխալինէ միւսայիտ պու-լունաճագ տըր։

Պրիւսէլ, 29 յունվ.

Նոր ղազէթասը, Սըրպ վէ Գա-բատաղ իլէ ասայիշին իեատէսի հագգընտա պահս իթտիկի սըրա-տա, մուհարէպէ եալընըզ պիր էն-կէլ օլտուղունու, վէ շու էնկէլ տէֆ օլտուղունտա, եինէ պաշլըճա մէ-սէլէ պագը գալմըշ օլաճաղընը, վէ հալ Պալգան մուհարէպէսինտէն էվվէլ նէ իսէ, եինէ օնա իրճա գէլէնտրաղընը, վէ շու իմարէթլէր իլէ ասայիշին իպգասը, Էվրօբա-նըն մուհարէպէտէն էվվէլ տէրիւհ-տէ իթտիկի վազիֆէյի եինէ իպ-գա իտէճէկինի եազմըշ տըր։

Սմիրնա, 29 յունվ.

Ռիվաեէթէ կէօրէ, պու կիւն-լէրտէ Բէթրէսպուրկա պիր մէմու-ռու մախսուս կէօնտէրիլէճէք իմիշ։ Պունտան մագսէտ, Ռուսիա հիւ-քիւմէթինին շիմտիքի հալտէ թա-լէպլէրի նէ օլտուղունու անլամագ, վէ Սըրպիսթան տէվլէթի Ալիեէ-նին թէքլիֆլէրինի ըէտտի հալին-տէ, մուավէնէթտէն մահրում գալըպ գալմաեաճաղընը պիլմէք իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԷՔԻՐԴԱՂԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

. . . Միւէլլիֆ,

Միւսթաղնիի պէեան օլտուղու իւզրէ, դավայիմի նագտիյէ թէ-տավիւլէ չըգալըտան պէրու, ալ-թունան կիւն պէ կիւն ֆիեաթը թէրագգը պուլմասը ճիհէթլէ, վէ ալէլխուսուս շու սօն կիւնլէրտէ, ալթուն ֆիեաթը պիրտէն պիրէ զիեատէճէ եիւքսէլմիշ օլտուղուն-տան, հէր էսնաֆընը ախղ ու իթա-սընա սէքթէ իրաս օլտուղու կի-պի, մէէքիւլաթա տայիր էրզա-գընը տախի օնանիսպէթլէ ֆիեաթ-լարը եիւքսէլմէսի իլէ, պիւթիւն պիւթիւն օրթալըգտա պիր տուր-ղունլուգ վուգու պուլարագ, չօգ-լարընը պու եիւզտէն սէֆալէթէ տիւշար օլտուգլարը տէրքեար, վէ պիր թարաֆտան մէվսիմի շի-թանընը թէսատիւֆի իլէ, հավալա-րընը տախի մուխալիֆ կիթմէսի սէ-պէպինտէն, ֆագը, ֆուգարա, ըէնչպէր վէ ամէլէ թագըմարը իշ պուլամատգլարընտան, նիչէ ֆա-միլեալար էվլատ վէ աեալլարը իլէ, կիւնլէրճէ աճ, սէֆիլ, վէ սէրկէ-տան գալմըշլար տըր։

Պունլարընը պու հալլէրինի, մէմ-լէքէթիմիզտէ պուլունան տույդու սահիպի վէ ֆուգարաբէրվէր զէ-վաթը միւթէպէրանտէն, Տէրի-սաատէթտէ քիչատ օլունաճագ օլան մէճլիսի մէպուսան ադալը-ղընա, Էտիրնէ վիլայէթինտէն Է.քսէրիյէթի արա իլէ ինթիխապ օ-լունան Աթինօտօրօս էֆէնտի, վէ մէճլիսի իտարէ ադալարընտան Խուրշիտ էֆէնտի, վէ Գալուստ-եան Յակոբ էֆէնտի, վէ Թիւճ-ճարտէն Արսան միւսիւ Ի.թրա.քի, վէ հաճի Մահմուտ էֆէնտի, վէ Ղազար, վէ Թանաշ.քի Մանօլի-տի, վէ Ճինկօզեան էֆէնտիլէր գօնսօլօսու Մանսու վէ Իթալիա գօնսօլօսու Տիւրանտօ, վէ Ալմա-նիա միրալայը Բիւթգամէր, տէվ-լէթի Ալիեէ թարաֆընտան Գօնս-թան բաշանըն մարիֆէթիլէ թէք-լիֆ գէլէնան սուլհու Գարատաղ պէյինէ գապուլ իթտիրմէք իւզ-րէ, Զէթինէեէ կիտէճէքլէր տիր։ Գարատաղա օն իքի նահիեէ թէրք օլունմագ շարթըյլա, Գարատաղ տախի վեարվար այք իչին Նիգ-շիքէ օն իքի պին քիլօկրամլըգ զախիրէ իտխալինէ միւսայիտ պու-լունաճագ տըր։

Պրիւսէլ, 29 յունվ.

Նոր ղազէթասը, Սըրպ վէ Գա-բատաղ իլէ ասայիշին իեատէսի հագգընտա պահս իթտիկի սըրա-տա, մուհարէպէ եալընըզ պիր էն-կէլ օլտուղունու, վէ շու էնկէլ տէֆ օլտուղունտա, եինէ պաշլըճա մէ-սէլէ պագը գալմըշ օլաճաղընը, վէ հալ Պալգան մուհարէպէսինտէն էվվէլ նէ իսէ, եինէ օնա իրճա գէլէնտրաղընը, վէ շու իմարէթլէր իլէ ասայիշին իպգասը, Էվրօբա-նըն մուհարէպէտէն էվվէլ տէրիւհ-տէ իթտիկի վազիֆէյի եինէ իպ-գա իտէճէկինի եազմըշ տըր։

Սմիրնա, 29 յունվ.

Ռիվաեէթէ կէօրէ, պու կիւն-լէրտէ Բէթրէսպուրկա պիր մէմու-ռու մախսուս կէօնտէրիլէճէք իմիշ։ Պունտան մագսէտ, Ռուսիա հիւ-քիւմէթինին շիմտիքի հալտէ թա-լէպլէրի նէ օլտուղունու անլամագ, վէ Սըրպիսթան տէվլէթի Ալիեէ-նին թէքլիֆլէրինի ըէտտի հալին-տէ, մուավէնէթտէն մահրում գալըպ գալմաեաճաղընը պիլմէք իմիշ։

ԷՏԻՐՆԷՏԷՆ ՄԷԹՈՒՊ

Էտիրնէ, 20 յունվ. 1877

Կէչէնլէրտէ վուգու պուլան Վան եանկընընտա զարարտիտէ օ-լան պիչարէ միլլէթտաշլարըմըզը-նը սէֆիլ հալի հագգընտա, ղազէ-թանըզընը պիր նիւսխէսինտէ կէօ-րիւլէն մէքթուպ, օգուեանլարընը ճիւմլէսի գալպինի ըիգգաթա կէ-թիրմիշ, վէ ֆագաթ սաղանագ եազմուրլարընընը սէլի կիպի, պիր գաշ սաաթ իշինտէ կէլիպ կէչմիշ իսէ տէ, Էտիրնէ Արշակունեան վէ Հռիբսիմեան վարժարանը աշակերտ վէ աշակերտուհիլէրինէ էօյլէ օր-մաեըպ, քէնտի տույդուլարընտան թահրիգ օլունարագ, միւճէրրէտ սայիրլէրէ պիր իպրէթ վէ թէսէլ-լի օրմաղ նիեէթի մէմուհէսի ի-լէ, իեանէ թօբլամաեա գալգըշ-մըշլար, վէ իքի կիւն զարֆընտա իքի պուլչուգ Օսմանլը լիրասընա տօլտուրտուգտան սօնրա, սուրէ-թի լէֆֆէն կէօնտէրիլէն մէք-թուպ իլէ պէրապէր, հարիդէ-տէկեանէ իրսալ պույրուլմագ իւզ-րէ, Սրբազան Պատրիարք Հայրա կէօնտէրէրէք, քէնտիլէրինտէն պէօյիւք եազտա օլանլարա կիւղել պիր նասիհաթ վիրմիշլէր տիր. տօղրուսու մէրդուման չօճուգլա-րըն պու զայրէթլէրի, քէնտիլէրի ազգասէրլէրէ բէք դիեատէ պէ յէնտիրտի. Ալլահ օնլարըն նազիք տույդուլարընը միլլէթիմիզին էօ-նիւնտէ պուլունան պիւյիւք զաթ-լարա տա վէրսին տուսը, վէ իշ պու մէքթուպիմ իլէ մէղքիւր մէքթուպու, ղազէթայի միւթէ-պէրիմիզէ տէրճի ըիճասը իլէ գա-լըբըմ. . . ։

Յարութիւն Յ. Գաղազեան

* * *

Առ Նորին բարձր Սրբազնութիւն Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս սրբա-զան արհի եպիսկոպոս պատրիարք Կ. Պոլսոյ։

Բարձրաշնորհ Սրբազան Հայր.

Հայկազանց պատմութեան ու-սումը մեծ դասեր աւանդած է մեզ, յորս մեր աղգին թշուառու-թեանց նկարագիրք մեր մանուկ սիրտը բազմիցս 'ի խոր կ'խոցէին, կ'ամաչէինք լալու, բայց մեր հո-գին կարեվեր կ'ողբար զի խեղճ են եղեր և խեղճ եմք, և առ-ւել խեղճ գտանք զմեզ երբ լսե-ցինք և կարդացինք Վանայ աղե-տից լուրը, որ մեր Հայրենի քա-ղաքաքաց մայրը կրնայ սեպուիլ, ուր մերազնէից շատերն և ամենքն ողորմելի վիճակի ենթարկուեր են, լաց 'ի սիրտ և ողբ 'ի շուրթն կամեցաք մեր համարիւն թափա-ռիկ եղբարց յ'օգնութիւն դիմել, և հանգանակութեամբ հաւաքե-ցանք յ'աշակերտելոյս 2 1/2 Օս-մանեան ոսկի զորս մեծաւ պատ-կառանօք և ամենախոնարհ ակ-նածութեամբ դամք յանձնել բարձ-րաշնորհ Սրբազնութեանդ խնդրե-լով որ խոնարհ աշակերտելոյս սոյն դոյզն սրտաբուխ նուէրը բարե-հաճի ձեր հայրագսրով Սրբազնու-թիւնը փութացնել առ տարաբաղդ-ընիկ հայրենակիցս մեր Վան քաղաքի, որք սոյն աղետալի վի-ճակին մէջ իսկ քան զմեզ բարե-բաղդ են զի գէթ հայրենաւանդ երկրին հայրենի հողին վրայ կ'ապրին։

Բարձրաշնորհ հա՛յր, անկասկած եմք զի ամենապատիւ սրբազնու-թիւնդ պիտի չ'մերժէ նուաստիս սոյն խոնարհ խնդիրը՝ որոյ կատա-րումն մեծ վսիթարութիւն կը պարգևէ մեր աղէկեզ սրտից։

1877 յունվ. 17

Մնամք խոնարհ ակնածանօք ամենախոնարհ ծառայք ձերումդ բարձր սրբազնու-թեան աշակերտք Արշ. վար-ժարանի Ա. Պօլսոյ և աշա-կերտուհիք Հռիբսիմեանց վրժ. Ա. Պոլսոյ

Մէրդուման չօճուգլար գալ-պինտէ զուհուրա կէլէն շու տույ-ղու, սահիհէն շաեանը մէտհ ու սէնա օլտուգտան պաշգա, վէ սա-հիհէնտէ պիւյիւք պիւյիւք ատամ-լարա վէ տույդուսուզ ղէնկինլէրէ պիր պիւյիւք վէ ութանաճագ իպ-րէթ օլսա ճայիզ տիր։

* * *

22 Յնվ. 77 Շէրիֆ–Բաշա խան

. . . Միւէլլիֆ,

Հէմշէհրիմիզտէն Զայլագեան հաճի Կարապետ, Հալաճեան Գր-իգոր, Մէրճիմէկեան հաճի Կա-րապետ, Օհանեան Օհան, Ճա-մըզեան Պետրոս, Օտապաշեան Նազարէթ էֆէնտիլէր իլէ սայիր ալթը նէֆէր զէվաթը համրեէթ-սիմաթ, Գայսէրիեէտէ ֆուգարա չօճուգլարընընը իլիմնիզլիք հատ-պիյէ տիւշար օլտուգլարը հալի սէֆալէթ իշթիմալարընը բիշնա-զարը տիգգաթա ալարագ, վէ քի-սէյի սիխալվէթլէրինի քիչատ ի-տէրէք, պէհէրի պինէր զուրուշ-տան օն իքի պին զուրուշ վաղ ու իհտա իլէ, սիւպեանը ֆուգարա-կեանէ մէճճանէն, վէ ասհապը սէրվէթ ու սաման չօճուգլարընա տախի պիր միւնասիպ մրգտար մաաշլա, Էրմէնի, Օսմ. Ծքրան-սըզ, Ինկիլիզ լիսանլարը իլէ, պաղը ուլում ու ֆիւնունը նա-ֆիաեը թէտրիս ու թալիմ էթ-տիրմէք մագսէտիյլէ, Գայսէ-ր'էտէ Հայկական Ընկ. նամը.յլա պիր մէքթէպ քիչատ իթմիշլէր, վէ Վարդուհեան Բարսեղ էֆէն-տիյի տախի միւտէրրիս թայեին իյլէմիշ, վէ պունուն ղազէթայի միւթէպէրէնիզտէ իլանընա տայիր Գայսէրիյէ մուխպիրինիզ թարա-ֆընտան, կէչի մուգատտէմա պիր մէքթուպու մախսուս կէօնտէրիլ-միշ իտի իսէ տէ, տէրճինին ու զանմըշ օրուպ, վէ Ընկերութիւն, մէղքիւրուն պուրատա պուլունան պաղը ազալարը, հասըլաթը մէղ-պուր. մէքթէպէ իեանէ օրմաղ իւզրէ, կէլէճէք ճիւմաա իրթէսի կիճէսի, [illegible] թէաթրօ վիրճէ-լերինտէն [illegible] վէրճէ մէքթէ-մէղ [illegible] միւշատ իտիլտի-իլանընընա [illegible] թի պէտիհի իտա-կինտէն [illegible] մէքթուպումա-ղան [illegible] հիմմէթինիզ մէր-ճու տուր։

* * *

Մէրդուման էֆէնտիլէր թարա-ֆընտան զուհուրա կէլմիշ օլան մէքթէպճէ շու զայրէթ վէ շու սախավէթ, տօղրուսու զիեատէ-սիյլէ շաեանը մէմնունիյէթ վէ թէչէքքիւր օլտուղունտան, ու-մարըզ քի, սայիր հէմշէհրիլէրի-միզ տախի մէղքիւր ընկերութիւ-նա ադա եազըլմագլըղա հիմմէթ իթտիքտէն պաշգա, մէղքիւր թէաթրօնուն իճրասընտա տախի հազըր պուլունմագլըղա միւսա-րաաթ իտէճէքլէր տիր։

Միլլէթ իմիզին վէ թէքմիլ միլք ու վաթան վէ տէվլէթիմիզին սէ-լամէթ վէ սէատէթի չարէսի ան-ճագ մէքթէպ վէ ուլում ու ֆիւ-նուն օլտուղունտան, ադաճըգ ագ-լը վէ տույդուսու օլան, մէքթէպ լազըրաքսը վէ զայրէթի պուլու-նան եէրէ գօչա ճայիզ տիր։

* * *

Արժ. Մուրատեան Մելքիսե-դեկ վարդապետի, Իզմիրտէն ա-ռաջնորդուղա տտվէթ իթտիքլէ-րի, մէմնուն օլունաճագ պիր հա-վատիս տիր. իքի թարաֆը տախի թէպիր իտիլիր, իքի թարաֆը տախի մէսուա [illegible] իտէր'զ։

* * *

Ճիւմաա իրթէսի եազտըղըմը Իզմիր [illegible] տա, կէչէն կիւն-լէր [illegible] էթմէք պուլուն-մասըղընա [illegible] Իզմիրտէն 500 օգ-գա [illegible] կէօթիրտիւքլէրինի, վէ Պաղչէճիք տաղլարընտա ֆըր-սըզլար զուհուրա կէլտիկինի, ի-շար իթմէքլիկէ ունութմուշուզ տուր։

—

ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԴԱՄԵՐՈՒ
ԵՒ
ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԵՐԿԱՕՐԵԱՅ
Մ. Ց. ԱՂԱՊԱԼԵԱՆ

Այս ամենակարևոր գիտութեան սկզբունքները ժողովրդեան ամէն կարգերուն մէջ տարածող և մի-անգամայն ազգային վարժարան-ներ՝ նախնական դասերու յարմար դասագրքի մը պակասութիւնը 'ի վաղուց անտի զգալի եղած էր։

Ահա այս պակասը լեցուց այս անգամ Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Աղա-պալեան Երկաթբերով և Հրատա-

J. DENOUAL

ԿԱՇՎՈՎ ՎՇՃԿԱ
ԼԵՆԵՅՈՒՄՈՎ ԳՆԴ
ԳԻՎ ՖԻՏՆԵՍ ՎՈՎԱԿԻՆ
ԼԵՆԵՅՈՒՄՈՎ

ՆՆԵՍ ԳՆԴՆՆՆՆՆԵՍ ՈԳՎԱՕՈ ՀԻ ԵՈՒՈՂ

ՆՆՈԳՆԵՈԳՆԵՈԳՎՋ ՀԵՂ ՀԵՏՆՈՂ ՎՍՆԿՍԳՆՎՍՆՎՍԵ

ՆՈՈԵՅՈՈՈ ԳՆԳՈԵՎՎԵՈՓ ՀԵՏԳՎՎՀՇՎԿ

DROGUERIE CENTRALE

MAISON DELLA SUDDA

Paris (méd. d'or) Vienne 1872 1873 1878 1885 Londres Paris

ԿՎՅՈՇՈՅԳՀՏՈՆ
Ղ ԳՅԻՀԱՅԻՀԱ
ԴՈՅՈՈՆԵ

Ժամանակագրական Ցուցակ Դեղատոմսերի

Ամենայն Դեղատոմսեր Ուղղեցեք Դեղատան Տեղեկագրի Հասցեին։

ՍԷՆԷ 11 ՀԱՅԿ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ՀԱ

1877 ՅՈՒՆՎԱՐ 26 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 7 Ն. 3371

Մանկական Էջերեալ

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՋԻՆԱՍ

Մանգումէի էֆքեար սէնէ. 300 Նիւսխէ իթիպարրը յա, գրյալէթի Խութանոլ իչին 10 ատէա Մէճիտիյէ օլտուղու կիպի, թաշրալար իչին սահի սէնէտէ քէզալիք 300 Նիւսխէ իչին բոսթա բարասը քէնտի հիսապըմըզա օլարագ 12 ատէա Մէճիտիյէ օլաճագ տըր։

Պիր Նիւսխէի պագըր հիսապըյլա 50 չէր բարաեա սաթըլմագտա տըր։

Խութանթրն ալ հէր սաթրրը էֆա 2, Յիւնմիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1դշ. վէ իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլանըն սաթըրը 5դշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթատա Բէնճէնպիհ բազարընտա վագը Ն. Ն. Իրսի խանընտա պարապետ 8. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՕՐՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին, 5 փետր.

Կըրան տիւք Գօնսթանթին պուրաեա կէլտի։ Իմբէրաթօր Կլեսմ հազրէթլէրի միւշարիւէյհէ վիզիթա վիրտի։

5 փետրվար

Կըրան տիւք Գօնսթանթին, Սէնբէթէրպուրկա կիթմէք իւզրէ չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 5 փետրվար

Մարքի տը Սալըսպըրի, պու սապահ Բարիստէն կէչտի։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՋԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա 5 փետրվար

Միւսիւ տը Շոսորտի վէ միւսիւ Գօրթի հարէքէթ իթտիլէր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 4 փետրվ.

Վիւքէլայը հազրէյի աղլ իթմէք վէ եէնի պիր միւթէլիթ վիւքէլա թէշքիլ իյլէմէք իւզրէ միւսիւ Տէլի Եորկի իլէ Զաիմա պէյնինտէ մուխապէրաթ օլունմագտա տըր։ Էկէր իշպու իքի բօլիթիգա ֆըրդասը իթթիֆագ իյլէր իսէ, վիւքէյայի հազրէ մութլադա աղլ օլունմագ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա 5 փետր.

Թայմս զազէթասընտա պէր վէճհի աթի օգունմուշ տուր.

«Բըրէնս կօրչագ օֆքն թահրիրաթը ումումիէսի, Ինկիլթէրրանըն էմնիյէթ-սիզլիյինի ազալթաճագ սուրէթտէ տէյլ տիր։ Ինկիլթէրրանըն ճէվապը չիւպհէյլի տէյլ տիր. չէյյէ քի Ինկիլթէրրա տէվլէթի, իսթէտիկի կիսլի հարէքէթէ սէրպէսթ օլուպ, քէնտիսինին մէնաֆիինի վէ ասայիշին մէնաֆիի ումումիէսինի վիգաեէ իյլէնէճէք տիր։

Էկէր Ռուսիա ալէյ ամէլէ հարէքէթ իյլէր իսէ, մէսուլիեէթի չասիսեէսի իլէ հարէքէթ իյլէնէճէք տիր։

Ժէնէրալ Զէրնաեէֆ Փամիլեասը յա ալթը այ Ռինասօրտա իդամէթ իտէճէք տիր։։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 6 փետրվ.

Ինկիլիզ գօնսոլիտ	95 9/16
Էսհամը Ռումումի աշըլը	11 13/16
» » գարանտը	11 15/16
1865 իսթիգրազը	14 1/4
1869 »	13 1/8
1871 »	34 1/2
1873 »	12 5/8
1872 (Պօն տիւ Թրէզոր (Սէրի Ա.Բ.) գ.ք.	22 3/8
Մըսըր իսթիգրազը	50

Բարիս 6 փետրվ.

Ֆըրանսըզ ֆօնտսու 5 0/0	105 52 1/2
Էսհամը Ռումումի աշըլը	11 65
» » քար.	11 80
Բումէլի շըմէնտըֆէր սէհիմէրի	35
65 իսթիգրազը	76
69 »	62
1873 »	60

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՄԸ

Էսհ. Ռում. 25 յունվ. աղշմ գբ.	13 03
Էսհ. Ռում. 26 յունվ. սպհ. աշ.	13 13
Էն եիքսէք	13 22
Էն աշաղը	13 13
Սաաթ 8	13 18

Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 0/0 Փ. 78
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Փր. 80
» 1869 (Բինար) 6 0/0 66 1/2
» 1872 (Պօն տիւ Թրէզոր) 9 0/0 22 1/2
» 1873 (Բինար) 6 0/0 65
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0 37
Ըէքոր փր. 1/2
Հէվալէսիզ փր. 1/2
Ագէյ Ֆայիզի 0/0 10

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԾԱԹԸ

Քրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	305
Ռօսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գբ. ք.	302
Սթամպօլ Պանգասը	310
Պանգ գօմէրսիալ	
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Ս. գ.ք.	205
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ.ք.	147 1/2
Լավրիօտ (մատէն) Ֆր.	69

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՄԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտն	Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109 37/40
Ֆրանսըզ ալթունու	87 25/40
Բօլ	88 20/40
Գըրըմից ալթունու	51 15/40
Պէեազ մէճիտիյէ Ֆարգը	4
Մէթալիք Ֆարգը	12 25/40
Պագըր Ֆարգը	61
Պէշլիք Ֆարգը	11 1/4
Գարպօն գայմէսի գարիք	

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՁԱՄԸ

Էն եիքսէք	170
Էն աշաղը	169 3/4
Սաաթ 8	170

Պագըր հիսապը իլէ, 100 ղ. ուշլուգ գայմէ, 96 1/2 ղ.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՄԻՏՀԱԹ ԲԱՇԱ

Շու սօն վազըթլարտա տէվլէթի Ալիէեի մուհասէրէ իթմիշ օլան Ֆէլաքէթլէր պաթարիասընա, բազար իրթէսի կիւնիւ զաեէթ շիտէթլի սուրէթտէ տիկէր պիր Ֆէլաքէթ տահա իլավէ օլունտու։ Նէյլի քի, հագդընտա բէք պիւյիւք իւմիտլէր կէօսթէրիլէն, վէ հֆքեարը ումումիեէ թարաֆընտան կիւեա մուհիպլի վաթան վէ ագիլ զանն օլունան Միտհաթ բաշա, զաթը հազրէթի Բաթիշահիի թախթընտան աչաղը ալարագ, ազլ ու տիրաեէթտէն մահրում պուլունան պիր ատամըն իմէն նուֆուզու ալթընտա միւսթագիլ օլմագ իւզրէ, աչագ վէ խային պիր Ֆէսատա իւհագ օլուղու թէպլէյիւն իթմիշ տիր։

Միտհաթ բաշա մէնէյի սէտարէթիւզմաեէ թէրֆիյի էնանսընտան, զաթը Շահանէ իլէ բաշայի միւշարիւէյհ ալէյնինտէ թարաֆէյնտէն հիչ պիր էմնիեէթ մէվճուտ օլմատըղը մալիւմ իտի։ Զաթը հազրէթի Բաթիշահինին սէպաթը, բաշայի միւշարիւէյհին թալիաթը գաթիեէսինէ ասլա մութասլըգ կէլմէտիկինտէն, քէնտիսինի տահա զիեատէ հալիմ պիր ամիրին էմրի թահթընտա պուլունուրմագլըղը միւրաճճահ ատտ իտիեօր իտի։ Պունտան պաշգա, զաթը հազրէթի Թաճատարի, Միտհաթ բաշանըն պիր բօլիթիգաեը սէրպէսթի իմթիազմընտան, սաֆիլէթի գալալի օլուղունու տաեիմա շիւպհէ պուլեուրմուշ իտի, վէ Գանունու էսասիէ պիր չօգ նուզաթը իհթիեաթիեէ վէ թազիիգաթ օլմասընտան, միւշարիւէյհին պիր կիզլի էֆքեարը պուլունտուղու ֆէհմ իտիլիր, վէ ֆիլվագը չու ֆէսատըն մէյտանա չըգմասըյլա, մէղքիւր կիզլի էֆքեարըն մէվճուտիեէթի թէպլէյեւն իթտի։ Պինասէրին զաթը Նահանէ իլէ սատրը սասլըգ պէյնինտէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթ, ասլա տօսթանէ օլմամըշ, վէ Միտհաթ բաշանըն միւթէքէպպիրանէ հարէքէթի թէնպիհաթը սէնիյյէեի մուճիպ օլմուշ իտի։ Վէ պու քէրրէ, մէյտանտա օլան շիւպհէյի ուհանտըրարագ, սատրը սապլըգըն քիւսթախ բլանընը օրթաեա գօեան շու ալթը միւնասէպաթըն սէպէպի, էմնէպիլէրտէն վէ խուսուսա Ինկիլիզլէրտէն պաղը տէվաեիրէ ասկապը մալիւմաթ ճէլտի իչին, թարաֆը հազրէթի Շահանէտէն շիտէթլէ վէ լաէնգաթի վուգու պուլան պիր արզուեա, Միտհաթ բաշա թարաֆընտան իճազէթ իտիլմէմէսի տիր։ Հաթթա կէօրունիր քի կէչէն հաֆթա պունտան սոնրաեը զաթը հազրէթի Բաթիշահի ճանիպինտէն պաղը իթիրազ օլունմուշ, վէ արզուի շահանէլէրինէ իճազէթ իթմէտիեի իչին, սատրը սապլըգա ինֆիալը (կիւճէնմէք) Շահանէ վուգու պուլմասը իւզրէրինէ, սատրը միւշարիւէյհ մուխթասարէն ճէվապ վէրիպ գօնդարընա կիթմիշտիր։ Պատէհու Միտհաթ բաշա մապէյնի հիւմաեունա պիր թէզքէրէ եազըպ, պունտա միւնասիպ լիսան գուլլանմամըշ, վէ պու տա Զիա բաշանըն իդմիրտէ իրատ իթտիկի նութգա միւմասիլ պուլունմուշ տուր։

Պատէհու պու թէզքէրէ հազդընտա խյգահաթ վիրմէսի իչին սէրաեա ճէլպի իրատէսինէ, Միտհաթ բաշա էմրի պասիրէթ խիլաֆընտա օլարագ, իթաաթ իթմէմիշ, վէ հէր նէ գաատ իւշ կիւն արտ արտա իրատէյի մէղքիրէ թէքէրրիր օլունմուշ իսէ տէ, բաշաեի միւշարիւէյհ եինէ սէրաեա ազիմէթ իյլէմէմիշ տիր։ Շու հալտէն զաթը Շահանէնին շիւպհէյերի ուեանարագ, զապթիեէյէր թէրթիպ օլունմուշ, վէ բազար կիւնիւ պիր մուխապէրէ էվրագը էլտէ իտիլէրէք, սուլթան Ապտիւլ Համիտ խան հազրէթլէրինի թախթընտան աչաղը ալմագլըղա մէճպուր իթմէք իչին Միտհաթ բաշանըն պիր Ֆէսատ թէրթիպ իթմէքտէ օլտուղու թէպլէյեւն իյլէմիշ տիր։ Բազար իրթէսի սապահընը Սատրազամ պիր էմրի գաթի իլէ սէրաեա կէթիրիլիպ, տէրհալ ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ միհրի հիմաեուն սէրդուրէնայի հազրէթի Շէհրիեարի մարիֆէթիյլէ ախզ գըլընմըշ տըր։

Պունուն իւզէրինէ Միտհաթ բաշանըն Ֆէսատա մէտխալի օլտուղունու իսպաթ իտէն մէքթուպլար քէնտիսինէ կէօնթէրիլտիքտէ, բաշայի միւշարիւէյհ պու մէքթուպլարը ինքեարա մէճալի զալմաեըպ, զաթը հազրէթի Բաթիշահինին լութֆ ու ամբէթինէ տիւշմիշ տիր։

Պու հալտէ պիր մէճլիսի վիւքէլա թէճէմմիւ իլէ, Միտհաթ բաշա խըեանէթի ազիմէեէ միւթէճասը վէ գաթլէ սէղա հիւքմ օլունմուշ տուր։ Ֆաղաթ զաթը Շահանէ, Գանունու էսասի հիւքմունճէ քիմէնինին պիլա մուհաքէմէ մահքիւմ իտիլմէսի լազըմ կէլմէմեէճէկինի վիւքէլաեա իֆատէ պուլեուրմուշ տուր։ Պունուն իւզէրինէ, մուհաքէմէ օլմաղը, եօգսա մէմալիքի Մահրուսէտէն թարտ իտիլմէք մի իսթէտիկի Միտհաթ բաշաեա սիւալ օլունտուղտա, միւշարիւէյհ ռիզասըյլա թարտընը իսթէտիկինտէն, Եունանիսթանա մը կիթմէք իսթէտիկի սիւալ օլունմուշ, լաքին սատրը սապլըգ Պրէնտիլիեէ կէօնտէրիլմէքլիկի թէրճիհ իյլէմիշ տիր։ Վէ ազիմէթի հէնկեամընտա ազչէսի օլմասընը պէեան իյլէտիքտէ, քէնտիսինէ 500 լիրա աթիեէ վէրիլմիշ, վէ էօյլէսէն սոնրա Իգդէթսին վուքուրույա իսթիեար իթտիկի մահէլէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։ (Լ. Հէրալա)

—Անօյլէնտիկինէ կէօրէ, բազար իրթէսի կիւնիւ պաղը ախզ ու կիրիֆթ-լէր վուգու պուլմուշ տուր։ Ախզ ու կիրիֆթ օլունանլար իչինտէ Շէվքէթ բաշա իլէ Շուրայի տէվլէթ ու զասրնտան Ֆէմալ պէյ պուլունտուղու սէյլէնմէքտէ, վէ չէհրիեարը սապլըգ սուլթան Մուրատ խան հազրէթլէրինին Զըրաղան սարաեընտան Թոր Գարու սէրաեընա նագլ գըլընտըղը իլավ իտիլմէքտէ տիր։ (Ֆէզա)

ՐԷՄԻ

Թէպէտտիւլի սատարէթ հագդընտա շէրէֆսատըր օլան Խաթթը հիւմաեուն հազրէթի Շէհինշահի ահքեամը միւնիֆէսինտէն տախ ճիւմլէնին մալիւմիւ օլտուղու վէճհէ, զաթը շէֆքէթսիմաթ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի միճէրրէթ քեսֆիֆէյի թէպլայը տէվլէթի ալիեէլէրինին սատտէթի հալէրինի իհթիեաճաթը զէմանիյէյ մուվաֆֆագ սուրէթլէ թէկիմին պուեուրմագ նիյէթի ատալէթ բէրվէրտանէսի վէ արզուլի մախսուսը հիւմաեունլարը իլէ վազ ու թէկսիսինէ մուվաֆֆագ պուլրուլտուղուլարը Գանունը էսասի միւգթէզասընճա, ումումի իչին միւսավաթը հուգուգիյէ իհսան վէ ուսուլը իսթիսլատընը դայիտէեի մէշվէրէթ թահվիլինէ միւսաատէյի գաթիյէյի Շահանէլէրինի իլան պուեուրմուշլար իտի։ Պու էսասը մատէլէթ ինթիմանընն իթթիֆաքը տէվլէթի Ալիեէ վէ սունուֆը թէպլայը Օսմանիեէ իչին պիր ալէմի թէճէտտիւտ տուխուլուն պէտի օլմագլա պէրապէր պիթէվիֆիգիհի թաալէա չու եօլտա կէօրիւլէճէք թարադդընաթընն պէօվէ վէ քիչիք քեսֆիֆէյի մէմուրին վէ թէպլա թարաֆլարընտան եինէ Գանունը էսասինին թասլին իյլէտիկի հատտա ու վազիֆէյէ բիսյէթլէ իսթիհսալինէ չալըշմասը ֆէրիզէտէն պուլունտուղու հալտէ, սատրը սապլըգ Միտհաթ բաշանըն խաթթը հարէքէթի Գանունը էսասինին հազիգաթ վէ մահիյէթինէ մէնաֆի պիր թարիղ մէյլ իսէրէք, Բաթիշահընը էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին քէնտի հուգուգը հիքքիմրանիլէրինէ իսնա պուեուրտուղու ուսուլը իսթիսլատարն իճրասաթը վազատա պաշգա կլտէն տէվամ վէ պագասը բէնկինի ... լաճագ մուամէլէլէր զուհուրա կէլմէկէ պայլամըշ, վէ պու մէսէլէյտէն ինթիֆա մէրամընտա պուլունան պաղը սէպիպ քամազանընն զաթ վէ հուգուգու Բաթիշահի վէ մէմլէքէթին ասայիշի ալէյհինտէ թասավվուրաթը սկիֆէյի խաֆիեէլէրի վէ պունու թէյեիս իտէճէք թէշէպպիսաթը Ֆիլիլեէլէրի տախի իշիսիլիպ, կէօրիւմիշ իքէն, միւշարիւէյհին պուլունտուղու մէվզը վէ մադամ իչին լազըմ օլան թէտապիր մանէա եէրինէ միւսամէհա վէ իրմագը այն իլէ մուամէլէ իթմէսի վէ պէր վէճհի մուհարրէր ուսուլու մէթրուքէյի բսթիսլթասընն մանէայի տիկէրլէ իսթիմալընը միւվէյեսի ահվալտէ պուլունմասը հասէպի իլէ զանոնը էսասինին եիւզ օն իլչիւնճի մատտէսինէ մուայեէն մուամէլէյի թէպլիսին իճրասը իգթիզա իթմիշ տիր։

Պինաէն ալէյհ, չու մուամէլէ զանոնը էսասի հազդընտա օլան հիմայէյի քեամիլէյի հազրէթի չէհինշահին ատտրը մախսուսէսինտէն, վէ հինին ատտրը մուգատտէսէյի ճէնապը հուգուգը մուգատտէսէյի ճէնապը չէհիեարի ճիւմլէսինտէն օլմաղլա, ասլ ու հագդզաթը ճիւմլէնին մալիւմիւ օլմագ, վէ պիր թազրմ եանընը մանէալար վէրիլմէմէք իչին իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընը։

(24 քեանունի սանի սէնէ 92 թարիխլէ վիլայէթ «ղազամ վէ ...» հիւմաեունլար մուշիրանը քիրամը հա-զարաթընա եազըլան թէլէկրաֆնամէյի սամի սուրէթի տիր։)

Ավաթըֆը սէնիյյէեի միւլիքանէսին պու քէրրէ խըրմէթի սատարէթ, իւհտէյի սէնավէրիեէ թէֆվիզ պույրուլմագլա, թէվֆիգաթը Խլիսհիեէ միսթէնիտէն, բույյէթի ումուրու մէվզուլէեէ միպաշըրէթ գէլընմըշ տըր։ Իսէրի ճէլիլի պիտաիի հազրէթի Բաթիշահի օլան Գանունու էսասի, քեսֆի յի մէմուրին տէվլէթ իչին եէնի պիր տայիրէյի վազիֆէ թայեին իթմիշ, վէ վազաեիֆի ումումիէյի հիքքիմէթին տէրէճաթը ճէտիտէսինէ միւթէրէթթիպ մէսուլիեէթ տախի եինէ օ գանունուն հիքմիւ միւնիֆի տախիլինտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, վէ նիեաթը ատիլէյի հազրէթի Շէհինշահի սունուֆը թէպլայի Օսմանիեէնին մուհաֆազայի հուգուգ վէ ասայիշլէրի դաղիեէսինէ մաթուֆ օլուպ, պու պաղտէ վէ թանզիմաթը ճէտիտէյի միլքիեէնին սուվէրի իճրաիեէսի հազդընտա պու քէրրէ չէրէֆ ատտրը օլան Խաթթը հիւմաեունուն մախսուսէն իլան վէ թէպլ իլ օլունանճագ ահքեամը ճէտիտէսի տախի, մէգասիտի մէմալիքէրվէրիյի հազրէթի թամատարիյի պիր գաթ տահա խպաթ վէ թէէեիտ իյլէեէճէկինտէն, պիճիւրիլէ մէմուրիյին թարաֆլարընտան անա կէօրէ հիսանի իֆաեը վազիֆէեէ սարֆը մէսայի օլունմասը իխթար գըլընը էֆէնտիմ։

—Սէրասքէր բաշա վէ սէրասքէր էքրէմ Ասլտիւլէրիմ բաշա վէ Ատիյէ նազըրը Ասիմ բաշա վէ սատարէթուզմա միւթէչարը Խուրշիտ բաշա վէ սայիր պազը վիքէյայի ֆիիսամ հազարաթը, տի ալի կիւն մապէյնի հիմաեունա ազիմէթլէ, պիր խայլի միւատէթ հուզուրը Շահանէտ պուլունմուշլար տըր։ Շուրայի տէվլէթի բէյիսի Գաարի բաշա հազրէթլէրի տախի իֆայի թէչէքքիւր զըմնընտա հուզուր Շահանէյէ չըգմըշ տըր։

—Տէրիսաատէթտէ պուլունան տիւվէլի միւթէհապէ սիֆէրասը իլէ մասլահաթկիւզարլարը տիւնքի կիւն սատրազամ հազրէթլէրինի թէպրիք իթմիշլեր տիր։

—Լօնտրատա նէչը օլունմագտա օլան Տէյլի Թէլէկրաֆ վէ Բէյ Մէլ զազէթալարը սահիպ իսմիթեաարընա, Շարգ մէսէլէսինտէ վազը օլան հիսանի խրտմէթլէրինտէն տօլաեը, Ինկիլթէրրանըն պաշ վէքիլի Մ. Տիզրայէլի թարաֆընտան Պարօնլուգ բիւթպէսի վիրիլմիշ տիր։

—Տիւնքի կիւն Սատրազամը ճէտիտ էֆէնտիմ բաշա հազրէթլէրի խաթթը հիւմաեունն զրրաաթընտան սոնրա, պիր մէճլիսի մախսուս ադտ իյլէմիշ տիր։

—Բուսիատան ալընան մալիւմաթա կէօրէ, մուհարիպէ զէմանընտա գուլլանըլմագ իւզրէ, չիմտիկիք 400 թանէ բօսթա կիւվէրճինի Վարշավաեա կէօնտէրիլմիշ, վէ Բուսիանընն հարպիեէ նէզարէթի թարաֆընտան թէնսիպ օլունան մահէլլէրէ թագսիմ վէ իրսալ օլունմուշ տուր։

—Էնտէրանտանա Պէյզ զազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, կէչէնլէրտէ Բարիստէ ժէնէրալ Զէրնաեէֆին նամընա օլարագ պիր զիեաֆէթ վիրիլմէք իսթէնիլմիշ իսէ տէ, Բուսիա իմբէրաթօրունուն միւտախէլէսի իլէ մէգքիւր զիեաֆէթ թէկիսիր օլունմուշ տուր։

—Տէվլէթի Ալիյէ թարաֆընտան Գանութան բաշա հազրէթլէրի, վէ Գարատաղ թարաֆընտան տախի Գարատաղ մէճլիսի ըկիսի Մէսթրօվիչ վէ Ինկիլզ վէ Խաչեա գանոսրարը տախի սէվլէթլէրի թարաֆընտան մուրախասա թայեին օլունուպ, Գարատաղ իլէ Տէվլէթի Ալիյէ պէյնինի պուլմագ իչին, պու կիւնլէրտէ Ըչգասարատա պիր գասիսիսօնը մախսուս թէշքիլ իտէճէք իմիշ։

—Հէր սընբի թէպաայի Օսմանիեէտէն ասաքիրի մուավինէ եաղբլմադ իչին, Պապը սէրասքէրիտէ միւշիրան վէ ֆէրիգանտան միւրէքքէպ մախսուս պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

—Մէր եավէրի էսպագ միւթէգաիւտիւնտէն ֆէրիգ Իպրահիմ բաշա վէ երկիրմի սէնէտէն միւթէճավիզ խաս օտա քէթխիւտասը պուլունան Իսմայիլ էֆէնտի, կէչէն ճիւմաա կիւնիւ իրթիհալը տարը պագա իյլէմիշլէր տիր։

—Ռուսիա տէվլէթինին հարպիեէ նէզարէթի, օն իքի ալայ բիատէ, վէ իւչ ալայ սիւարիտէն իպարէթ օլան խասսա օրտուսունուն հարպ հալինէ վաղընա պաշլամբշ տըր։ Զանն օլունուեօր քի, պու օրտու իւչ հաֆթա զարֆընտա եօլա չըգարըլապիլէճէք տիր։

—Նուվէլ Բրէս Լիպր ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, գօնթ Զիչի իլէ սըր Հէնրի Էլիըթ պիր տախի Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթմէեէճէքլէր իմիշ։

—Իպրայիլտէ թապ օլունան Սիլլօկի նամ Ռում ղազէթասը, Վիէննա ղազէթալարընտան ալարագ, շու աթիտէքի ֆըգրաեը տէրճ իթմիշ տիր.

«Մուգատտէմի գօնֆէրանսըն միւզաքէրաթը էսնասընտա մարքի տը Սալիսպըրի, Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինէ պիր վիզիթա վիրէրէք, պունտա Դարատաղա պիր լիման, մէսէլա Դաթարօ պօղազլարընըն թէրք օլունմասընը բաշայի միւշարիէյէ նասիհաթ իթմիշ տիր։

«Սատրազամ հազրէթլէրի պու թէքլիֆէ գարշը հիչ պիր տիեէճէկի օրմասը ըղընը ճէվապէն պիլտիրմիշլէր տիր։

«Ֆէրտասը կիւն մ ը քքի միւմաիլէյէ, մէսրուրիեէթլէ գօնֆէրանսա կիտէրէք, սատրազամ հազրէթլէրինին մէզքիւր թէքլիֆէ բազը օրմուշ օրտուղունու իֆթիխարէն ըէֆիգլէրինէ թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

«Պունուն իւզէրինէ մուրախասլար միթէհայիր գալբպ, լաքին գօնթ Զիչի աեաղա գալգարագ, վէ «Դաթարօ պօղազլարը Ավսթրիա տէվլէթինին տիր» տիեէրէք, խուսուսու մէզքիւր հագգընտա բրօթէսթօ իթմիշ տիր։

«Պունտան տօլաեը մարքի ալթիսթ օրուպ, տիկէր մուրախասլար տախի կիւլմէեէ պաշլամբշլար տըր։

«Պատէհու «բէրտէ» գաբանմբշ տըր։

Մէզքիւր Սիլլօկի ղազէթասը, Նիհաեէթի պահսընտա, «Շարգ միլլէթլէրինին հուգուգունու մուհաֆաղա իթմէք իւզրէ, Իսթանպօլա կէօնտէրիլէն մուրախասլար, իշթէ պու զաթլար տըր» տէմիշ տիր։

—Վարնա բօսթասը յրա վիրուտ իտէն էճնէպի ղազէթալարընտա կէօրիլէն հավատիսլէր տիր.

Վիէննա, 29 յունվ.

Միւսալէհանը գաթիէն ագտի իչին վուգու պուլան մուխապէրաթ, տախյի մէսուլիեէթ պիր սուրէթտէ տէվամ էյլէօր։ Պուրատա «էօյլէնտիկինէ կէօրէ, Ռուսիա էկէր միւնասիպ չարթլարը օլուր իսէ, Պապը Ալի իլէ մուխապէրէ էյլէմէսինի բրէնս Միլանա Նասիհաթ իթմիշ տիր։ Պապը Ալի, ասայիշին իպգ [illegible] գընտա Տէրիսաատէթէ պիր մէմուր կէօնտէրմէսինի բրէնս Միլանտան թալէպ իթմիշ տիր։ Տէվլէթի Ալիեէ հագգընտա Սբրպիսթանա թէքլիֆ գըլընան ասայիշ մատտէլէրի, թէրքի արազի իթմէքսիզին մուհարէպէտէն էվվէլ օլան հալին իպգասը, վէ Սբրպիսթան թարաֆընտան թազմինաթը նագտիեէ իթա գըլընմամասը, վէ Սբրպ իսթիհքեամաթընտան զապթ իտիլմէմէսի, ֆագաթ Սբիպիսթան պունտան պէօյլէ մուխասէմաթա պիր տահա պաշլամամագ հագգընտա թէէմինաթ իթա էյլէմէք խուսուսու տուր։ Իշպու թէէմինաթ, մուխապէրաթ էսնասընտա թայեին գըլընաճագ տըր։ Մ. Մարինօվիչին Տէրիսաատէթէ սէվգ գըլընաճաղը իհթիմալտէն տիր։

Վիէննա, 29 յուն.

Տիբլօմաթ տայիրէլէրինտէ սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, Ռուսիա, տէվլէթի Ալիեէ ալէյհինէ պիր նէվի նիւմայիշի հարպը վուգուինտէ, Ալմանիա վէ Ավսթրիաեը քէնտիսինէ ճէլպ իթմէկէ չալըշըեօր իմիշ, ֆագաթ իգտամաթը վագըսը շիմտիեէ գատար սէմէրէսիզ գալմբշ տըր։ Սալթանաթը սէնիյյէ Ժանտարմա իչին մուալիմ իրսալինի Ավսթրիատան թալէպ էյլէմիշ տիր։

Մէմլին, 28 յունվ.

Սբրպ միւտիրանը ճուսնա իրթէսի կիւնիւ Միտհաթ բաշա հազրէթլէրինին թէքլիֆլէրինի գապուլ իթմէքլիկէ գարար վիրտիլէր։ Պինաէն ալէյհ Պապը Ալի իլէ սուրէթի մունթազամատա մուխապէրաթա կիրիշմէք իւզրէ, տէրհալ թէտապիրի լաղբմէ իթթիխազ գըլընաճագ տըր։

Տէրիսաատէթ, 26 յունվ.

Ռիվաեէթէ կէօրէ, Պապը Ալի Սբրպիսթան վէ Դարատաղ պէյլերինէ վուգու պուլան թէպլիղաթըն պիրէր սուրէթլէրինի սիֆէրայի սալթանաթը Սէնիյյէյէ կէօնտէրտիկի էսնատէ, իրսալ պույուրտուղու թահրիրաթտան, տէվլէթլէր տէվլէթի Ալիեէնին շու հարէքէթինտէն, իյֆաեը վատ իյլէեէճէկինի, վէ հէր հալտէ Դանունը էսասիեի մէվգբի իճրաեէ գօեաճաղընը միշահէտէ իտէճքլէրինի պէեան պուեուրուեօր։

Վիէննա, 31 յունվ.

Թակպլաթ ղազէթասը տէեօր քի, տէվլէթի Ալիեէ սէֆիրի Ալեգօ բաշա իլէ Սբրպ մէմուրու Զուքիչ պէյնինտէ օլան մուխապէրաթ, Միտհաթ բաշանընը վէսաթաթը սայէսինտէ մուգատտէմի մուահէտէնին ագտինի միւսայիտ պիր հալէ գօեօր։

Բակիզա, 27 յունվ.

Մբէսթար բաշա Կիրիտէ կիթմէք իւզրէ, սալը կիւնիւ պուրաեա վասըլ օլտու։ Սիւլեյման բաշա Հէրսէք գօմանտանլըղընը իֆաեէ պաշլասը։ Դօնսթան բաշա, սայիր մէմուրիյնի մախսուսէ իլէ Զէթինէեէ կիթմէք իւզրէ պուրաեա կէլտի։

Վիէննա, 26 յունվ.

Պիր չօղ ղազէթալարընը եազըղընա կէօրէ, Ռուսիա թարաֆընտան պուրաեա մուհիմմ պիր թահրիրաթ վարիտ օլմուշ տուր։ Ռիվաեէթէ նազարէն, գօնթ Անդրասի Պապը Ալի իլէ Սբրպիսթան պէյնինտէ միւնֆէրիտէն միւտախալէ էյլէմէք թէքլիֆինի ըէտտ իթմիշ տիր։ Սայիր մալիւմաթա պագըլը իսէ, Սբրպիսթան Ռուսիա իլէ պիրլիքտէ տէվլէթի Ալիեէ ալէյհինէ պէ թէքրար մուհարէպէ էյլէմէք արզուսինտէ իմիշ։ Ռուսիատա, Ռուսիա զապիթանընընը Սբրպիսթան խրամէթինտէ նէ շարթլարը իսթիխտամ օլունմասընա տայիր լաղբմ կէլէն նիզամաթ նէշը գըլընմբշ տըր։

Պիւքրէշ, 27 յունվ.

Տօն Գաբլօս պուրաեա վասըլ օլտու։ Թալէպի իւզէրինէ բրէնս Շարլը իլէ միւլագաթ իթտի։ Ավսթրիա գօնսօլօսու վէքիլի նէֆսինէ սույի գաստ իթտի։

Թէհրան, 27 յունվ.

Մէսէլէեի Շարգիեէտէ Ինկիլթէրրա թարաֆընտան իթթիխազ գըլընան պիթարաֆլըգտան տօլաեը, էկէր Ռուսիա Իրան իւզէրինէ նուֆուզու ազիմ իճրա էյլէմէզ իսէ, Իրան, տէվլէթի Ալիեէ հագգընտա պիր մէսլէքի սուչհիեէ իթթիխազ էյլէեէճէք տիր։

Հիէննա, 25 յունվ.

Միւճէտտէտէն թէշքիլ օլունան տէօրթ օրտունուն տախ հարէքէթ իտէճէկի սէօյլէնիլիեօր։ Ռիվաեէթէ կէօրէ, Ռուսիա օրտուսունուն Բրութ իւզէրինտէ իթթիխազը մէվագը իթմէսինտէն տօլաեը, Պապը Ալի էյզահաթ թալէպ էյլէեէճէք իմիշ։

Բարիզ, 24 յունվ.

Պուղտանտա բէք չօղ իմզալը պիր պէեանանամէ կէզտիրիլիեօր։ Պունտա Պուղտան էհալիսի, Մէմլէքէթէյնին հիչ պիր վագըթտա մուհարէպէեէ տախիլ օլմամասընը ըէճա էյլէեօր, վէ Մէմլէքէթէյն ասքէրինին վաթանլարընա ավտէթլէ զիրաաթա պագըմասընը ըէճա իտիեօր։

—Սօֆօրինանընն Դարատաղա թէրքի քէյֆիեէթինէ, Ավսթր'ա տէվլէթի թարաֆընտան մուխալիֆէթ օլունտուղունու Ֆար տիւ Պօսֆօր եազմբշ տըր։

—Ֆըրամտէնպըլաթ ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, հիւքիւմէթի սէնիէնին Վիէննա սէֆիրի Ալեգօ բաշա հազրէթլէրի, Մաճարլարընն իթթիֆագընը գազանմագ իչին, Պապը Ալիտէն ալտընը թալիմաթ իւզէրինէ Բէշթաեա կիթմիշ իսէ տէ, պիր չէյ մուվաֆֆագ օլամամբշ տըր։

—Սբրպիա իմարէթինին, հիւքիւմէթի մաթպուասընա արզը իթաաթ իթմէյի արզու էյլէտիկինի, վէ Բէթբրսպուրկ գապինէսինին, ագտը միւսալէհա զբմընտա Սբրպիա իմարէթինէ բուխսաթ վիրմէսինի, Վիէննա ղազէթալարընտան պագըլարը, Ռուսիանընն պիր տէսիսէսի օլտուղունու եազըեօրլար։

—Ինկիլթէրրա մէճլիսի զատէկեանը, գուվվէյի պէրրիեէ վէ պահրիէսինին հազբրլանմասը խուսուսունու, հիւքիւմէթ թավսիեէ էյլէմիշ տիր։

—Ավսթրիա տէվլէթի տախի, գուվվէյի ասքէրիեէսինին մուհարէպէ հալինէ գօնուլմասընա գարար վիրմիշ տիր։

—Կէչէն կիւն Պօղազտա Մաճար թապէասընտա մուայեէնէսի իճրա օլունուր իքէն, պիր Դրիւպ թօբու բարէլէնմիշ իտի։ Պու Դրիւբ թօբլարը ֆապրիգաթօրու իլէ օլունան մուգավէլէ վէ թահիւտ մուճիպինճէ, իչ սէնէ գուլլանըլըպ պիր սագաթլըգ զուհուր իտէր իսէ, եէնիտէն պիր միսլինի վիրմէք իգթիզա էյլէտիկինտէն, զիքր օլունան թօբուն եէրինէ տիկէրինի վիրէճէք իմիշ։

— Ինկիլթէրրա բարլամէնթասու, ալաֆրանկա փեռրվարը սէքիզինճի եանի եարընքի բէնճէշմպիհ կիւնիւ քիւշատ օլունաճագ տըր։

—Տէվլէթի Ալիեէ հագգընտա պիր ֆէնալըգ վար իսէ, մէմալիքի Շահանշահտէ էֆքեարը ումումիեէ պուլունմասը տըր։

Շիմտիեէ գատար էհալի գօեուն վէ գուզուլար կիպի եաշամաեա վէ պինաէն ալէյհ պիւթիւն զահմէթ վէ էմէյի վէ մէմլէքէթին հարէքէթինճէ լաղբմ կէլէն թէքմիլ մէսուլիեէթի պաղը բուէսսա իւզէրինէ թէրք իթմէքլիկէ ալըշմբշ օլտուղունան, շու նէթիճէ չըգմբշ տըր քի, տէյիլ եալընըզ պիլ ումում նաս, իլա ուֆագ մէմուրլար պիլէ, ումուրու բօլիթիգբեէտէն հէման քեամիլէն պի խապէր տիրլէր, վէ պու խուսուստա հէր շէյէ գօլայճա ինանընլար։ Իհթիմալ քի շու հալին դազէթալար հագգընտա պաղը կէօնա միւնասիպէթսիզլիկի վար իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան ղազէթալարա բէք պէօյիւք ֆայտէլէրի տախի վար տըր, ալէլ խուսուս էֆքեարը ումումիեէ ըէհպէր օլմագ, վէ էֆքեարը մէզքիւրեեի թէրքիպ էյլէմէք, վէ պիր վագըթտան սօնրա, հօճասընը պիզզաթ մուհաքէմէ իտէպիլմէք իւզրէ, էֆքեարը ումումիեէի թալիմ վէ թէտրիս իթմէք իչին, ղազէթալար իւզէրինէ պիր վազիֆէ գօյմագտա տըր։

Ֆագաթ կէօրիւնիւր քի Օսմանլը ղազէթալարը պու ուսուլին մուզայիրինի իթթիխազ իթմիշլէր տիր։ Շէօյլէ քի ատի խալգըն տույղուլարընը օիչամագ. վէ հագգաթը հավալին պէեանընտան ֆէվգէյտատէ սագընմագ, վէ հագգաթը հալին խարիճինտէ օլան պիր թակըմ արզու վէ նիեէթլէրի սահիհ մագամընտա վէ եախսոտ եագընտա մէզքիւր արզու վէ նիեէթլէր մէվգբյի ֆիիլէ գօնուլաճագ տըր տէյու էհալիյէ ինանարմագ. իշթէ կէօրիւնիւր քի, պաղը Օսմանլը ղազէթալարընը տէրիւհտէ իթմիշ օլտուգլարը մէմուրիեէթ պունտան իպարէթ տիր։ Պու տէտիկիմիզին ալէնի պիր իսպաթը ճէտտիտի, Պասիրէթին շու սօն կիւնլէրտէ, Սբրպ վէ Դարատաղընն աֆվլըգ տիլէմէք, վէ տէվլէթի Ալիեէէ իթաաթ իթմէք իչին Պապը Ալիեէ միւրաճաաթ իթմիշ օլտուգլարընը եաղտըրընը հավատիստէ կէօրիւլմիշ տիր։

Մալիւմ տիր քի Սբրպ իմարէթի, սուլհ ագտի իչին տէվլէթի Ալիեէ թարաֆընտան վուգու պուլան ալիճէնապ վէ հագլը պիր թէքլիֆի թա իպթիտատան գապուլ էյլէմիշ, հալպուքի իմարէթի մէզքիւրե Ֆիւշիւք Իզվօրնիկին թէրքինի թալէպ էյլէտիկինտէն, մուհարէպէտէն էվվէլքի հալինին իեատէսինէ բաղը օրմամագտա տըր։

Դարատաղ պէյլինէ կէլինճէ, միւմայիլէյհ կիւեա խարիճտէն թալիմաթ ալմասը լաղբմ կէլէճէկինի, վէ էհալիսի թարաֆընտան ըէտտ օլունաճաղընա տայիր պիր թագըմ թէրէտտիւտ վէ իֆատէտէն սօնրա, նէ էսաս իւզէրինէ մուխապէրէ օլունաճաղընը պիլմէք իսթէմիշ, վէ նիհաեէթ պու կիւնքի կիւն թասհիհի հուտուտ իլէ Դարատաղընն պէ թարաֆլըղընը, վէ Նիգշիչին իմարէթի մէզքիւրէեէ թէրքինի վէ սայիրէյի թալէպ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Պապը Ալինին վիրտիկի ճէվապը, էվվէլճէ գբեաս իթմէք խաթէմէյիզ, եալընըզ շու միթալաեը իտէրիզ։ Նէօյլէ քի,

Էկէր Պապը Ալի պալէատէ պէեան իթտիկիմիզ թալէպլէրի ըէտտ իտէրէք, սուլհուն խաթրը իչին պաղը միւսաատաթարաղը օլսա իտի, Պասիրէթէ իթթիգատ իտէնլէր վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթընը պիր խբեանէթ իճրա իթմիշ օլտուգլարընա տախի ինանաճագլա՞ր մը իտի։ (Իսթանպօլ)

— Երզրումտան ալաֆրանկա յունվար 25 թարիխի իլէ Լէվընթ Հերբլտ ղազէթասընա պէր վէճհի աթի եազըլմբշ տըր.

«Ռուսիա հուտուտունտա պուլունան իսթիհքեամարըմզ մէմուրինի մահէլլիեէնին իթթիխազ էյլէտիքլէրի թէտապիրի միւէսսիրէ, վէ կէչէն այրն էյի հավալարը սայէսինտէ պու կիւնքի կիւն բէք ալէա պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար։ Պունտան մաստա իսթիհքեամաթը մէզքիւրէտէ մըգտարը քիֆաեէտէ ասքէր վէ մուհիմմաթը հարպիեէ մէվճուտ օլուպ, Պաեազիտ, Դարս վէ Ատրահանտան ասլա գօրգաճագ պիր շէյ եօգ տուր։ Երզրումտա քիւլլիեէթլի զախիրէ վէ ասքէր մէվճուտ տուր, վէ վալիյի վիլաեէթ Թրապիզօնտան վիրուտ իտէճէք օլան ասաքիրին իգամէթի իչին պաղը էպնիեէլէրի թախլիեէ իթտիրմէք իւզրէ տիր։ Մէքթէպի իտատիեէ շակիրտանը Երզինճանա նագլ օլունուպ, մէքթէպլէրի տախի խասթախանէ թախսիս գըլընմբշ տըր։ Շիմտիլիք քիֆաեէթ իտէճէք գատար թապիպ վար իսէ տէ, պիր մուհարէպէ զուհուրինտէ, պունլար քիֆաեէթ իթմէեէճէք տիրլէր։ Էկէր ալտըղըմ մալիւմաթ սահիհ իսէ, իքի պին նէֆէր Զէրքէս Երզրումա միւթէվէճճիհէն Սիվաստան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Պինաէն ալէյհ եօլլար աչըգ օլտուղունտան, նէֆէրաթը մէրգումէնին երկիրմի կիւն զարֆընտա պուրաեա կէլէպիլէճէքլէրինտէ շիւպհէ եօգ տուր։»

—Գօնֆէրանսըն սօն իճթիմանտէ ժէնէրալ Իկնաթիէֆին Էվրօպա նամընա իտարէյի քէլամա հագգ ու սէլահիյէթի օլուպ օլմատըղընըն նէզտինտէ մէմուր պուլունտուգլարը տէվլէթլէրտէն իսթիֆսար օլունմասը, տէվլէթի Ալիյէ թարաֆընտան մէմալիքի էճնէպիյէտէ պուլունան սիւֆէրասընա պիր գըթա թահրիրաթը ումումիյէ իլէ իշար օլունտուղու Իսթանպօլ ղազէթասը եազըեօր։

—Սբրպիսթան վէ Դարատաղ իմարէթլէրի ճանիպի Պապը Ալիտէն վուգու պուլան թէքլիֆաթը գապուլ իթմիշ օլտուղունտան, Սբրպ իմարէթինին Վիէննատա պուլունան Սբրպ բօլիթիգա մէմուրու Մ. Զօրքիճ Տէրիսաատէթէ կէլէրէք, ըէսմէն Պապը Ալիյէ Սբրպիսթան թարաֆընտան միւթավաթ իտէճէք իմիշ։ Դարատաղ իմարէթի թարաֆընտան տախի մէճլիսի զատէկեան ըէյիսի գաբատան Բէթրօվիչ Ճգօտաեա կիտէրէք, օրատա թարաֆը տէվլէթի Ալիյէտէն մէմուր սատաէթլու Դօսթան բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։

— Իսթանպօլ ղազէթասընտա պէրվէճհի աթի օգունմուշ տուր.

«Զանընքմբղա կէօրէ, Պապը Ալի բրէնս Ֆիղանընն յունվար 20 թարիխի թագրիրինէ ճէվապէն, Մէմլէքէթէյն ճանիպինէ պու կիւն եարընն թահրիրաթ իրսալ պուեուրաճագ իմիշ։ Պապը Ալի մէսլէքի իթթիսալ քեարանէսինտէն ասլա շաշմամբշ իսէ տէ, Մէմլէքէթէյն մէսէլէսի պագը ղազէթալարընը ուր-

վայէթ իլէտիկի վեճէլէ թէսվիյէ-բէպիր օլմամըշ տըր։»

—Լօնտրատա ինչասը բէսիտէ-յի հիւսնի խիթամ օլան Մէմտուհիյէ նամ ֆըրգաթինի հիւմաեունունա Գրիւպ թօբլարը վաղ օլունմուշ տուր։

—Թրիէսթէտէ թապ ու նէշր օլուզան Հիմէրա զազէթասընտա շէօյլէ օգունմուշ տուր.

«Մէվուգ պիր մահէլլէտէն ալ-տըղըմըզ մայիւմաթա կէօրէ, Եունանիսթանըն բէյիսի վիւքէ-լասը շու սօն կիւնլէրտէ Ինկիլ-թէրրա սէֆիրի իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իտիպ, պու մինասի-պէթլէ Եունանիսթանըն շիքեա-եաթընը վէ տէվլէթի միւշարիլէյ-հանըն իսթիգպալտա իթթիֆաղ իտէճէյի մէսլէքի միւմայիլէյհ տիբլօմաթա պէեան իյլէմիշ տիր։ Սէֆիրի միւմաիլէյհ թարաֆընտան վագը օլան պաղը սիւալէ ճէվապէն, միւշարիլէյհ շու վէճհլէ պէեանը էֆքեար իյլէմիշ տիր.

«Պէնճէ, Ռուսիա տէվլէթի իլէ «տէվլէթի Ալիեէ պէյնինտէ պիր «մուհարէպէնին վուգույի չօգ իհ-«թիմալ օլուպ, Էվրօբա տէվլէթ-«լէրի էկէր մէմալիքի Շահանէտէ «պուլունան Ռում էեալէթլէրին-«տէ զուհուր իտէպիլիր օլան միւշ-«քիլաթըն էօնիւնիւ ալմագ իս-«թէրլէր իսէ, պիզէ կիւվենմէմ-«լէրինի շիմտիտէն պէեան իթմէ-«յի քէնտիմճէ պիր պօրճ ատա «իտէրիմ։ Պիզ միւսթագիլ պիր «տէվլէթիզ վէ տէվլէթի Ալիեէ «գարշը իլանը հարպ իթմէք նի-«եէթինտէ տէյիլիզ. պունունլա «պէրապէր, էկէր հէմհուտուտ օ-«լան էեալէթլէր, եանի Կիրիտ է-«հալիսի սիլահա միւրաճաաթ ի-«տէր իսէ, ժանտարմալըգ խըտ-«մէթինտէ պուլունմամըզը քիմնէ «իսթէյէմէեճէք տիր, զիրա «պունու գաթան եարմաեաճա-«ղըզ։ Մաղլում հէմշէհրիլէրիմի-«զին սապըրսըզլըգլարընը թէս-«քին իթմէք իչին, տայիմա պիր «իսպաթ կէօսթէրմիշիզ տիր; եա-«նի քէնտիլէրինէ պէեան իթմիշ «իտիք քի, Էվրօբա տէվլէթլէրի «միւմքին տէյիլ տիր քի, քէնտի «աղրը վէ սըզլարընը տախի նա-«զարը իթինաեէ ալմասընլար։»

—Մըսիր վէրկիսինտէն հասըլ օլուպ, Ինկիլթէրրա պանգասընտա հըզլը ի-տիլէն մէպալիզին 1854 վէ 1871 սէ-նէլէրի իսթիզրազլարընը միւթէահիւտ պուլունան սարրաֆլար հէյեթինէ իթա օլունմամասը խուսուսու ճիւմա իրթէսի կիւնիւ ազամը, Պապը Ալի ճանիպինտէն Լօնտրա սէֆարէթի սէ-նիյյէսինէ իշար պույրուլմուշ տուր։

—Հալը հազրը իճապընճա, մէվ-ճուտ օլան գալչա վէ իսթիհքամ թօբլարընըն լիւզում կէօրիւնէն մէվ-զելարա վազ վէ թապեա իսիլմէք իւզրէ, թօբխանէյի ամիրէտէ մախ-սուսէն պիր մէճլիս թէշքիլ զելընմէշ, վէ ատանմայի հիւմաեունա տախի լազըմ կէլէն թօբլարընը վէ մուհիմմա-թը հարպիեէնին իթասընա գարար վիրիլմիշ տիր։

—Սէն Բէթէրսպուրկտա թապ օ-Լունան Վէյտօմսթի նամ զազէթանըն պէեանընա կէօրէ, Պապը Ալի թա-րաֆընտան գօնֆէրանսընը թալէպլէ-րի բէտտա իսիլմէսի, պիր ազ Ինկիլ-թէրրա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրինէ խաֆիէն տէվլէթի Ալիեէ հագգընտա հիւսնի թէվէճճիհլէրի օլմասընտան, վէ պիր ազ տախի Ալմանիա տէվլէ-թինէն ատէմի խալիսէթ իւզրէ օլան մէսլէքինտէն իլէրի կէլմիշ տիր։

«Ալմանիա տիրլօմաթլարը տէ-եօր, մէղքիւր զազէթա, Մէմլէքէթէյ-նին խաթիզալիյէթինի ճանիպի Պապը Ալիտէն գալուլ վէ թատիզ իթտիր-մէք իչին, պիրթիւն սայ ու զայրէթ-լէրինի մէվզըն իճրայէ գօեօրլար, վէ պու իսէ իքի մագսէտէ մէպնի տիր։ Պիրինճիսի բրէնս Շարլընընն վէ Հօ-հէնցօլէրն խանէտանընընն զաթը հաղ-րէթի Բաստիշահիեէ թէպահիէթինէն խէլասը, վէ իքինճիսի Ռուսիա իլէ տէվլէթի Ալիեէ պէյնինտէ պիր սէռ-տի մումանաաթ թէէսսիսի։ Էկէր Մէմլէքէթէյն միւսթագիլ օլուր իսէ, օ հալտէ Ռուսիա, Ալմանիա իլէ պիր մուհարէպէ իթմէք թէհլիքէսինի միւն-թիճ օլմազ սըզը, Մէմլէքէթէյնին պի-թարաֆլըզընը թէճավուզ իտէմէյէ-ճէք տիր, վէ իլէրին պու եօլտա թանգիմի, հէր ճիհէթլէ Պապը Ալիեէ ֆայտէլի օլաճագ տըր։

«Պէյլէ պիր հալ վուգույի թագ-տիրինտէ, Մէմլէքէթէյն զաթը Շա-հանէեէ օլան սէնէվի վէրկինին պէ-տէլի օլմագ իւզրէ, Տէրիսաա-տէթ խազինէյի ճէլիլէսինէ պէօյիւք պիր մէսլաղ թէէտիեէ իյլէեէճէք տիր, վէ պու սուրէթլէ տէվլէթի Ալիեէ զիեատէ ազչէեէ վէ պիր զի-եատէ տօսթա մալիք օլմու, օլաճաղը կիպի, տիւշմէնինտէն պիրի տախի էք-սիլմիշ օլաճագ տըր։ Պունաան պաշ-գա, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ալմանիա տէվլէթի պէյնինտէ պիր իթթիֆագ ազտ իտիլէճէկինէ տայիր տաեիմա պիր իւմիտ պուլունաճագ տըր։ Պապը Ալի, մուազզամ տէվլէթլէրին թէհտիալէրի իհթիմալաթտան տէվլէթի Ալիեէի մու-ազի իյլէմէք օլտուզունու, եօգսա էկէր Միհաթ բաշա գօնֆէրանսը թէք-լիֆլէրինի գապուլ իտէճէք օլսա, օլ պապտէ Ինկիլթէրրա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի իլէ Ալմանիա տէվլէ-թինէն պիրէ ասլա մէմնուն օլմաեաճաղլարընը պիրիր իտի։»

Հռովմ 13/25 1877

. . . Խմբագիր,

Օրուան կարեւոր և նշանաւոր խնդիրը Իտալական երեսփոխանաց ժողովի մէջ եկեղեցականաց հակակառավարական շարժմունքը զսպելու և արգիլելու համար ներկայացված օրինաց ծրագիրն է։

Գիտէք անշուտ որ երբ Վիկթօր Էմմանուէլի յաղթական բանակը 1870 ի սեպտեմբերի 4 ին «բօռթա բիայէն» Հռովմ մտնելով Պիոս Թ. ի քաղաքական իշխանութեանը վերջ տուաւ, Իտալական կառավարութիւնը որ այն ատեն Զափաւորական ըսուած կուսակցութեան ձեռքէն, երաշխաւորութեանց օրէնքը հաստատեց։ Այս օրինօք Իտալիոյ կառավարութիւնը Ա. կը ճանաչէր անկախ և անբռնաբարելի Պիոսի անձը. Բ. թոյլտուութիւն կը տար Պապին Վատիկանու մէջ իբրեւ վեհապետ ուենալ ինքնիշխան կառավարութիւն մը, արքունիք և առանձին զօրք. Գ. Վատիկանու, Լատերանու, և Քասթել-Կենտօլֆոյի պալատները Պապին թողլով իբրև Իտալիոյ թագաւորութենէն դուրս եղած տեղեր անբռնաբարելի հռչատարակեց. Դ. տարեկան 6 միլեօն ֆրանք թոշակ կապեց Պապին. վերջապէս ուրիշ քանի մը առանձնաշնորհութիւններ ալ որոնք չեմ կրնար ճշդիւ յիշել այս միջոցիս։

Բնական էր որ Պիոս Թ. բռնաբար կորսնցնելով իր քաղաքական իշխանութիւնը, Զափաւորական կուսակցութեան հաստատած այս երաշխաւորութեանց օրէնքը որչափ ալ իրեն համար յարգական կերպարանք ունեցած ըլլար չէր պիտի ընդունէր զայն և պիտի բողոքէր ու դէմ դնէր ամենայն զօրութեամբ Իտալիոյ կառավարութեան որ և է որոշմանց համար, այն կառավարութեան որ իր վեհապետական իշխանութիւնը բարձած էր, վանքերը փակած, կրօնաւորաց և միանձնուհեաց միաբանութիւնները ցրուած և անոնց մի միլեար ֆրանքի քանակութեամբ կալուածները գրաւած էր։

Այսպէս ահա, Պիոս Թ. ինքզինքը կոմաւոր բանտարկեալ համարելով 1870 էն ի վեր Վատիկանու պալատէն դուրս չելլէր և կառավարութեան կապած տարեկան 6 միլեօն ֆրանք թոշակը կը մերժէ և չստանար։ Իսկ կղերականաց դասը (Ի հարկէ իրեն աբրուած հրահանգաց համաձայն) երբէք չկասիր կառավարութեան դէմ մաքառելէ և գործելէ, և առիթ չփախցնէր եկեղեցեաց բեմերէն շանթ ու կայծակ թափելու Վիկտոր Էմմանուէլի և անոր Կառավարութեան գլխուն։

Գանք որ Իտալիոյ ծայրայեղ Ցառաջադիմական կոչուած կուսակցութիւնը որ Զափաւորականաց հաստատել տուած օրէնքէն գոհ չէր և այս վերջին կուսակցութենէն գտնուող նախարարութեան եկեղեցականաց հետ խոհեմութեամբ վարուիլը գէշ աչօք կը դիտէր, անցեալ տարի Կառավարութեան սանձը անոնց ձեռքէն խլելով միտքը դրաւ այնպիսի զսպողական օրէնք մը հաստատել, որ եկեղեցականք չկարողանան այսուհետեւ Կառավարութեան դրած օրինաց և որոշմանց դէմ վարուիլ և խօսիլ ինչպէս բրած էին ցարդ։ Այս նպատակաւ է ահա՝ որ ներկայ ծայրայեղ Ցառաջադիմական կուսակցութեան պատկանող նախարարութիւնը, երեսփոխանաց խիստ մեծամասնութիւնը իւր կողմն ունենալով այս օրերս վիճաբանութեան մտցուց նոր օրինաց ծրագիրը զոր յիշեցի այս նամակիս սկիզբը։

Ցիշեալ օրէնքը՝ որ զանազան յօդուածներու կը բաժանի, խիստ մեծ տուգանաց և երկարատեւ բանտարկութեանց կը դատապարտէ այն եկեղեցւոյ պաշտօնեայն որ ժողովուրդը Կառավարութեան դէմ գրգռելու մտօք կը քարոզէ, գրուածներ կը հրատարակէ, Կառավարութեան դրած օրինաց դէմ զանձառութիւններ կընէ և այն օրինաց կատարելապէս չհնազանդիր իբրեւ սոսկական հպատակ Իտալիոյ։

Ես աւելորդ կը համարիմ մի առ մի այն յօդուածները նշանակել այստեղ յուսալով որ արդէն կարդացած կըլլաք անոնք լրագրաց մէջ, նոյնպէս և աւելորդ կը համարիմ յառաջ բերել «Օսսէրվաթօրէ Ռոմանօյի» դասէն եղող կրօնական բաղմաթիւ լրագրաց այս պատճառաւ յարուցած վայնասունը և ձգած գոռում գոչումը որ մարդուս ականջը կը խլացնէ։ Իմ նպատակս է Ձեզի հաղորդել երեսփոխանաց ոմանց այս օրէնքի առթիւ բրած ատենախօսութեանց քաղուածը, ուսկից կրնաք ճիշդ գաղափար մ'ունենալ թէ բուն խնդրոյն վերաբերութեամբ և թէ Իտալական երեսփոխանական ատենի մէջ եղած վիճաբանութեանց կերպին վրայ։

—

Ցունվար 17 ի նիստի մէջ ատենադպիրը օրէնքի ծրագիրը կարդալէ յետոյ.

«Մարթինի» երեսփոխանը կըսկըսի առաջարկեալ օրէնքի դէմ խօսիլ։ Եթէ հաստատենք այդ օրէնքը, կ'ըսէ, քահանայք նորէն պիտի սկսին պոռչըտել թէ կը կեղեքենք զիրենք։ Եկեղեցին իւր բնութեամբը անեղող է, ինչպէս պիտի կարողանաք ուրեմն զայն մարդկային օրինաց ներքեւ խոնարհեցնել, քանի՝ որ նա կը բարբանչէ թէ իր պատգամները յերկնուստ են։

Ատենաբանը շատ մը պատմական օրինակաց վրայ յենլով, կ'աշխատի ցոյց տալ թէ Տէրութիւնը գնալով օրէնք չինող արհեստաւոր մը պիտի դառնայ (*)։ Բայց պիտի ըսէք, թողո՞ւնք որ եկեղեցականք ժողովուրդի խիղճը խռովեն այսպէս։

Կը հարցուներմ թէ ժողովուրդի խիղճը հանդարտեցնելո՞ւ համար պիտի հաստատուի այս օրէնքը։

Ո՛չ, և եթէ այնպէս և լինէր, ո՞վ պիտի կրնայ այն խիղճ բուսած բանը քննել և տեսնել թէ ի՞նչ կզգայ։

Մի՛ մոռանաք որ ձեր առաջարկութիւնը ժողովրդեան խղճին համար օգտակար եղած ատեն՝ եկեղեցւոյ պաշտօնէից "համոզմանցը պիտի ինասէ, վասնզի օրինաւոր բռնաբարութեամբ մը՝ իրաւունքի մը բռնաբարութիւնը պիտի պատժէք դուք։

Դուք էք միշտ տրոնջացողը թէ ստորին կարգի եկեղեցականք ի՞նչ խեղճ դրութեան մէջ են։ Ահա՝ այդ ձեր շինած օրէնքը միայն այդ խեղճ մարդկանց պիտի դպչի։ Եպիսկոպոսները չպիտի կրնաք դուք ձեր դատարանաց մէջ դատել, այլ հասարակ քահանայքը միայն։ Գիւղական խեղճ քահանայի մը բերնէն դուրս ցատկած մի երկու բառը պիտի պատժէք, մինչդեռ եպիսկոպոսաց հովուականքը ազատօրէն և յարգանօք քաղքէ քաղաք պիտի մտնեն։

Քահանայից հետ պատերազմելու է, այո՛ իրաւունք ունիք, որովհետեւ նոքա իրաւունք յափշտակողներ են։ Բայց կուզէ՞ք նպատակնուդ հասնիլ, գայէ՛ք դիպրոցներուն մէջ ետեւնուն ընկէր։ Կարդինալ Անդօնելլին օր մը Պ. Պանկիին ըսած էր թէ՝ «Եկեղեցին իր ձեռօք դաստիարակած մարդկանց վրայ ապահովէ»։ Ահա՝ ցնաբը ուր է... ապա թէ ոչ՝ ձեր տալիք կեղեկանքը կեղեքելոց միայն օգտակար պիտի ըլլայ։ (Դրունք դժոխոց զնա մի յաղթահարեսցեն) ըսաւ Եկեղեցին. բայց ներկայ ժամանակիս մէջ՝ դժոխքի դռները տգիտութեան դռներն են։

«Պ. Ապինյէնթէ»— Ամեն բան վտանգէ ազատ մնալիք չունի, եթէ թոյլ տանք որ կղերը մէջտեղ խրամ բանայ մեր ազատութեանց ներքև։ Մենք ընդունեցանք և օրինօք հաստատեցինք որ քահանայապետը պատասխանատուութենէ ազատ է, բայց մեր զիջումը ասկից անդին անցնելու չէ։

Կրօնի պաշտօնեայք մեր բրած խոհեմութիւնը երկիւղ համարելով համարձակած են ամեն բան ընելու։ Դուք կ'ըսէք թէ՝ օրէնքը զինուորեալ է ընդդէմ ամենայն պարտազանցութեանց, բայց ո՞ւր են նայինք այդ զէնքերը...։ Ո՞ւր են պատժական օրինագրքի մէջ այն յօդուածները՝ որով կարողանանք մենք մեր ազգային պինդ սրբազան իրաւանց և շահուց դպչող եկեղեցականք պատժել...։ Պապը կ'ըսէ ձեզ թէ չը կրնար համաձայնիլ մեզ հետ, բսելէ որ մտքերնին մեզի հետ պատերազմ բանալ է. ուրեմն զմեզ պաշտպանելու և անոնց յաղթելու համար պէտք է որ մենք ալ մեր զէնքերը ունենանք։ Եկեղեցին Տէրութեան դէմ կուրծքը տնկած կանգներ է, թո՛ղ Տէրութիւնն ալ դէմն անցնի ու ինքզինքը պաշտպանէ։

Պ. Մարթինին իր պատուական ատենաբանութեան մէջ ըսաւ թէ կղերին ուղղած հարուածոց դէմ մեր գործածելու միակ զէնքերը պէտք է ըլլան ուսմունքը, խոհեմութիւնը և խղճի ազատութեան պաշտպանութիւնը։ Ես ասոր կը պատասխանեմ որ միայն այս զէնքերով ես ինքս չեմ կրնար հանգիստ մընալ։ Վատիկանի Եկեղեցին մեր խիղճերը միշտ կը վրդովէ ո՛չ միայն կրօնական գործոց, այլ և քաղաքային գործոց նկատմամբ. քանա՞նք ասոր դէմ։ Վատիկանի Եկեղեցին կ'ընդունի և կ'ուզէ ամեն այն բաները որ մենք չենք ուզեր. մենք անոր ուզածներուն գլուխնիս խոնարհելո՞ւ ենք... Անպատասպա՞ր մնանք արդեօք վերարկաւոր այս թշնամեաց դէմ, որոնք լուսեւորական կը բանան մեր ազգային տիրապետութեան ներքեւ, այն ազգային միութեան զոր այնչափ արեամբ և զոհողութիւններով կրցինք ձեռք ձգել։ Արդեօք մեր մէջ կա՞ն կղերականներ, այսինքն այնպիսի մարդիկ՝ որ մեզ դէմ սպառնացող վտանգին առաջը լուռ կենան և գլուխնին ծռեն։ Չեմ կարծեր։ Ես իրաւունք չունիմ ամենուն խիղճը քննելու, բայց չեմ երկբայիր այս ժողովոյ մէջ նստող պաշտօնակցաց ազատամտութեանց վրայ։

Պ. Մարթինին կեղեքմանց խօսք մ'ըրաւ. մենք չենք ուզեր կեղեքել, այլ կ'ուզենք ապահով մընալ, մեր միտքը այն ընել է միայն որ մեր Իտալական մեծ հայրենեաց միութիւնը վնաս չկրէ, այս է ահա՝ մեր ուզածը։ (Լաւ ձախակողմէն։)

«Մերձարիս»—Այս օրէնքը՝ եկեղեցւոյ և Տէրութեան մէջ կատաղի կռիւ մը բանալ ըսել է։ Վատիկանը՝ Գրիգոր եօթներորդին տանդութիւններէն մատ մը անգամ չուզեր անցնել իր միակ օրէնքը, իր գերբնական վարդապետութիւնը միշտ և յարաժամ «Սիլլապուսն» է։ Ի՞նչ կ'ըսէք, դիմանա՞նք, բայց ամեն բան իր չափն ունի։

Գահէն վար առինք զՊապ-Արքայն, իրենց եկամուտները ձեռքերնուն առինք, վանքերը փակեցինք, մէջի եղողները վռնտեցինք, ամենաչնչին թոշակ մը կապելով որ ապրին (*), կարելի՞ է որ մեր այս բրածներուն համար կղերը լուռ կենայ և շնորհակալ ալ ըլլայ։ Մէկ ալ կուզէ՞ք որ «Գոհաբանական» մը երգէ 'ի փառս Իտալիոյ...։ Եւ եթէ կարելի չէ որ եկեղեցականք սիրով ընդունին և խոնարհին մեր բրածներուն, կը վայլէ՞ որ բարբարոսական օրէնքով մ'ալ պատժենք զիրենք։ Ես ինքս չեմ կրնար հաւան ըլլալ ատոր, և այդ օրէնքին հակառակ եմ։ Այդ օրէնքին տեղը այնպէս օրէնք մը հարկաւոր էր որ ստորին կարգի եկեղեցականաց ցաւալի կացութիւնը բարւոքէր։ Ահա՝ այդ եղանակաւ կրնայինք ազատ մնալ Պապական բարբարոսութենէն։ (Տևվամի)

(*) Իտալիոյ կառավարութիւնը վանքերը և անոնց եկամուտները խլելով, այն եկամտից չահէն մէյմէկ ամսական կը վճարէ վանքերէն արտաքսած քահանայից և մայրապետաց. քահանայից 80, սոսկ եղբարց և մայրապետաց 40 ական ֆրանք Ֆ. Թ.

(*) Ինքնին խօսք Հայոց երեսփոխանաց։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ յունվ. 28 'ի Դալաթիա։

Առեանք պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

1877 յունվ. 22 ԿՆԻՔ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Յ. Վերաքննութիւն Մահմանադրութեան. — Շարունակութիւն յօդուածոյ Թագային մատակարարութեան։

ՊՏՐԻՐԲԻՆ. ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ

Հ Ա Ց Ո Ց Գ. Ց. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԴԻՒԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՑ

ԻԼԱՆԱԹ

Ափթիրիպը Պոխորա Թրանսնամ քիմէնե ալէյհինէ իթա օլունան պիր գրթա իլամին իճբարը իչիւն մէտիւնը մէրգումանն նիզամիէ նանը ազիզ դօմիսիօնունա ֆիրուխթ իթ միշ օլուզու բէ-քսիմաթ պէհասընան տօլանը սիմ մէճիսիյէ եւիկիրմի պէշ դրուշ հիսապը իլէ ալմըշ օլուզու պիրի 3192 մէ 32 նիւմէրօ մէ 166668 դշ. մէ տիկէրի 3344 մէ 34 նիւմէրօ մէ 129756 դշը հավի իքի գրթա սէրկի պու քէրրէ Տաավէյի խարիճէյէ քիթապէթի թարաֆընան միւզաիտէյէ չրգարբարագ ոարրաֆիար քէթխիւտալրը մարիֆէթի իլէ ֆիրուխթ իթմիրիմէ քառէ օլուզունան, մէզքուր սէրկիյի իշթիրայէ թալիպ օլանլար օլուզու հալտէ նիհայէթ թարիխէն օն պէշ կիւն խիթամընա գատար քէթխիւտայի միւմայիյհ օտասընա մէ եա Միւնատի Շէրիֆ ազայէ մէ եախօտ քիթապէթը միւմայիյհէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

21 Մարտ հարիմ 294

24 Քեանունի սանի 92

Պէշիկթաշտա

Դահվէ մէ գաբէգխանէ, իճարը չէհրի 400 դշ. բայիճ ագչէ։

Դահվէ, իճարը չէհրի 11 ատէտ եիկիրմիլիք գայիմէ։

Նալաբդլը խանտա իւսթ գաթտա պիր պապ օտա, իճարը չէհրիսի 150 դշ. բայիճ ագճէ.

Պէշիկթաշտա Թաշ իսկէլէսինտէ պիր պապ գահվէ մէ գաբէգխանէ իլէ տիկէր պիր գահվէյի մէ Նալտբդլը խանտա պիր պապ օտանը իճարաթը չէհրէյէի մուրագգամա իլէ իսթիճարա թալիպ պուլունմաղլա, տահա գիւատէյէ թուքանաղլարը չէհրի հալը ըսմինին 27 ինճի բէնչէնպահ կիւնիւնէ գատար խազինէյի խասսա մէճլիս խառաէսինէ կէլմէլերի։

Սթամպլը ամիրէ իչին տլքնաճաղ օլան պին գրյյէ քէնէվիրին էսմանը եիւզլիւք գայիմէ եիւզ դշ. մէրիմէք իւղրէ, պէհէր գրյյէսինէ իւչ պուչուգ զուրուշա իթանա թալիպ պուլունմաղլա, տահա աշագընա վիրէճէք գէրին քիանունը սանիյի բուժինին 29 ունճու ճիմաա իրթեսի կ[illegible] գատար խազինէյի խասսա [illegible] գրնսինէ կէլմէլերի։

Տէվլէթլի ինթիխապիէտէն օնունճու տայիրէնին միւշթէմիլ օլուզու մահալաթատան թանզիմ օլունան մէմուր ատֆթէրլեր քիամիլէն պէլ վիրուա մուամէլէյի լազըմէսի իճրա գէլընմէշ, մէ պէր մուճիպ պէհանամէ ահալինին ինթիխապը յա մէ գուրա իլէ աղասը էամիսի զիյրաէ մուհարբէր պէվաթատան միւրէքքէպ թէշքիլ օլունան գօմիսիօն բիասէթինէ պու քէրրէ, էքսէրիյէթ արա իլէ, զէվաթ միւմանիլ յհիւմանէն թապիպ սատաէթու Սէրվիչէն էֆէնտի ինթիխապ օլունմուշ օլուզունատան, մէ իշպու գօմիսիօն չէհրի հալին եիկիրմի եէտինճի բէնճէյմ պիհ կիւնիւնէն ինթիպարէն, զիքր օլունան օնունճու տայիրէնին մէքքէպի պուլունան Ալթընճը Տայիրէի պէյէմիէ գօնաղընատա պէհէր կիւն սատթ ալթրատա ինճիմա իսէճէկինէն իլանը քէյֆիէթէ իպթիտար գրլընը։

Էրմէնի Գաթոլիք միլլէթինէն
Յովսէփ էֆէնտի
Իսմայիլ Աշրը էֆէնտի
Սարրաճ Եօրկի Եամալի էֆէնտի
Եանի Զիշի էֆէնտի
Պէօրէքճի Մուսթաֆա աղա
Մարկո Մասբլէնի էֆէնտի
Էրմէնի միլլէթինէն Սէրվիչէն էֆ.
Բասպալ հաճի էֆէնտի

1877 Յուվ 22 Սբր քէսթիպի
Տայիրէի Սատիսէ
Սիմոն Բաբաչան

ԹՆԴԻՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

ԵՒ ԻՐՈՒՊԱՑԻ

Արդի վիճակին մէջ։

Արմաչ վանքընտա թապ իսիլմիշ օլան, մէ 32 սահիֆէյէտէն իպարէթ պուլունան պու քիթապ, շիմիքի Շարդ Մէսէլէսինտէն պահս իթմէքտէ, մէ քիթապճըլարտա իչէր դուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Ուսարդ քի քեաֆֆէյի էհլի մրագլար օգուեարագ, միլլէթիմիզտէ, էմրի քիթապէթի թէշվիք իսէճէքլէր տիր։

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԴԱՄԵՐՈՒ

ԵՒ

ժողովրդեան համար

ԵՐԿԱՌԱՐԵԱՑ

Մ. Յ. ԱՂԱՊԱԼԵԱՆ

Այս ասենակարևոր գիտութեան սկզբունքները ժողովրդեան ամէն կարգերուն մէջ տարածող և միանպատմոյն ազգային վարժարանաց նախնական դասերու յարմար դասագրքի մը պակասութիւնը 'ի վաղուց անտի զգալի եղած էր։

Ահա այս պակասը լեցուց այս անդամ Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Ագապեան երկասիրելով և հրատարակելով, սոյն կարևոր մատենիկը որ վերոյիշեալ կրկին նպատակներուն իսիստ լաւ կը ծառայէ։

190 երեսէ բաղկացեալ և 38 փորագրեալ գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած է։

Կը գտնուի Եէնի–ճամի Զիլինկիրլէր ճատէսի թիւ 2 Ս. Դ. և Եաղմաճեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Դին 1 ֆրանգ։

ՔՍԱՎԷՐԻՕ ԼԱՆՏԷՐԷՐ

ՄԷՇՀՈՒՐ ՓԻՅԵԿԻՐԻՆ

ՍՕՍՍԷԹՊԻՏՑՈՆ ՇԱՐԱՊԸ Վ.Է ԹՍԶՈՒՆ

Իշպու Նէվիճատ մաղզարաթսըզ մուալիճէ սայլարը տէօքիւրմէսինի մէնն իթտիքտէն մատէ սայլարը գուվվէթլէնտիրիր վէ թապէլէր։

ԻՕԹՄԱԼԻ

1 ինճի. Մէզքիւր թօղու պիր

օգկա ու իչինտէ գայնաթըզ, պաշընը եապգամալը։

2 ինճի. Ֆէրատաը կիւնիւ թարանաբզրն վագրթ սայլարը քէօքիւնիւ մէզքիւր Սօսսէթիրիքօն շարապը իլէ ըսլաթմալը։

Մէզքիւր թօղ իլէ շիշէնին ֆիյաթը, 12 Դուրուշ տուր։

Սաթըլըր Իսթանպօլտա քիօրիւնիւն գարշըսընտա Վ. Ծանոի էճզախանէսինտէ Ն. 1 մէ 2։ Պէյօղլունտա ճատատէի քէպիրտէ Ն. 187 Պրիթանիք էճզախանէսինտէ Ն. Ի. Դանճուք պիրատէրլէր։ Մէ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրըմ տա Վ.ոյվոտա գարշըսընտա Ն. 86 Ա. Լէֆթրինին էճզախանէսինտէ։ Մէ Թիւնէլ գարուսու Եանլարընտա վագը իքի տիւքքեանլարտա տախի սաթըլըր։

Իշպու թօղ մէ շիշէլերին իւզէրինտէն. Ա. Բոսթա իմզասը օրմանը զը հալտէ սախթէ տիր։

ՄԷՎՍԻՄ

Սապրդը միսիլլու, պու տէֆթատախի Մ. Վ. Գառապեան, ասբլ Նօրվէճիա Պալրդ եաղընտան կէթիրթ միշ օրմաղլէ, կէրէք չիշէ մէ կէրէք գբյյէ իլէ, Պաղչէ Գարուսունտա Գարաղօլխանէ մէ ֆուրուն գարշըսընտա վագը քէնտի մաղազասընտա, զայդթ ալէասընատն սաթմագտա տրը։ Յօն վագրթլարտա պիր թագրմ հիլէլի եաղլար սաթըլարդը իչին, միշթէրինին տիզդաթը լաղըմէսի տավէթ օլունուր։

ԴԱՍԱՐԱՆ

ՊԷՐՊԷՐԵՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

130 հատ պատկեր կայ մէջը, 48 երեսէ բաղկացեալ՝ մաքուր թուղթի վրայ վայելուչ տպագրութեամբ և կազմեալ։ Դին 40 փարայ։

Կը գտնուի Սուլթան Համամ Զարդարեան գործարան թիւ 14, և բոլոր գրավաճառաց քով։

Դպրոցաց համար 0/0 10 զեղչ.

ՏՕԳԹՕՐ Ա. ԽՐԻՍԹԻՏԻՆ

Միսմայիլէյ տօգթօր, Աբմանեատա թահսիլ թէպատէթլէ, պու ալֆա Տէրիսատէթ ավէթ իթմիշ, մէ միսմայիլէյէն լատթա իլէ սայիր բահիմ մարազլարընա մուլիսմաթ մէ մէհարէթի քեամիլէսի օլարը, մէ քէնտուսինին հէր կիւն սաթ եէտիյէ գատար Օրթաքէյտէ քեային խանէսինտէ, մէ սաթ սէքիզտէն օնա գատար Պէյօղլու ճատատէսինտէ քեային 169 նումէրօլու Տէլլասուտա էճզահանէսինտէ պուլունմաղը մէ չարշընտահի կիւնլերի սարտահայրն ֆուքարայի հասթ ականընդն մէճճանէն թէտավիսինէ թահսիլ էյլէմէկի իլան օլունուր։ 9

ՇԱՀԷՆ Ի ՍԻՊԻՐ

Կամ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՀԱՅՐ

Գրեց

Ս. ՏԷՐ ՍԱՐԳՍԵՆՑ

Պու քիթապ 400 սահիֆէյէտէն իպարէթ օլուպ, մէ թաշրաբարտաքի միլլէթտաշլարըմըզ հագդընտա իսայլիճէ մալիմաթլար վիրմէքտէ օլուզունտան, մէ բոման եօլունտա կիւզէլ տույզուլար իլէ գալէմէ ալընմըշ պուլունտուզունտան, հէր քէսին օգուրմասընը, մէ թէքմիլ օգուեարագ թէլէզզիւզ մէ իսթիֆատ էյլէմէսինի տավէթ մէ նասիհաթ իսէրիպ։

Մէզքիւր քիթապ քիթապճըլարտա, մէ ալէխուսուս Եէնի ճամիտէ Զիլինկիրլէր ճատատէսինտէ, 2 նիւմէրօլու Ս. Դ. Եաղմաճեան էֆէնտիլէր քիթապճը տիւքքեանընտա, իքիշեր պուչուգ ֆրանգա սաթըլմագտա տրը։

ԳԱՅԼ ՎԱՀԱՆ

Ի Ե. ԱՐԱՐՍ Զ. ՊԱՏԿԵՐ

Ե Ի

Ի ՄԻ ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Ի Տ. ՄԱՆԱՎԵԱՆԷ

Ազգային մանկատոյն նուէր տալու յարմար գործ մը կը վաճառի ի գին 4 դրուշ. բոլոր գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Մէրճան–Զարշը թիւ 57 Ց. Մարգարեան գրատունը ուր կը գտնուի նաև Կաղանդի նուէր տալու հարմար ամէն տեսակ փառակազմ Օրացոյց գրեանք և պատկեր։

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԱԼ Զ.Լ.Հ. 1293 ՏԱՐԻՈՑ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ի ԳԱԼԱԼԻԵՐԷՆ

ԲՆԱԳՐԷՆ

ՄԻՀՐԱՆ Ց. ՍԸՎԱՃԵԱՆ

Կը ծախուի 'ի գին 2 դշ. առայժմ հետեւեալ տեղերը՝

Պոլսոյ Հայ գրավաճառներուն և Բերայի ծխավաճառներուն քով, կամրջին Պոլսոյ Ղալաթիոյ գբուխներուն պարագաները, լրագրավաճառներուն և Բերա, Ղալաթա Շէրայիին, Բասմաճ ա'Օրիանին և Ռուսիոյ հիւպատոսարանին գիմացի Դաղլիացի գրավաճառներուն քով։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնչէլմալի–բուլարընտա Ն. 41 Իբրի խանընտա

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՍԷՆԹԱՅԼ

Ն-Հ ԼՕՆՏՈՆ Ի ԷՄԻՊՈՒՐԻ ԿԱՊԱԿԱՆԱՑԵԱԼ ՖՈՒՆԴԻՆԵՐՈՒ

	Ինկ. Լր.
Ասբլ սէրմանէ	2,000,000
Էսամէնտիշ սէրմանէ	250,000
Եանդրն շիւպէսինանէն հասբլ օրմուշ իհթիեաթ ադճէսի	1,040,744
	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սատֆի քեարը	917,178

NORTHERN ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Ն-Հ ԼՕՆՏՈՆ ԿԱՊԱԿԱՆԱՑԵԱԼ ՖՈՒՆԴԻՆԵՐՈՒ

	Ինկ. Լր.
Ասբլ սէրմանէ	3,000,000
Էսամէնտիշ սէրմանէ	150,000
Եանդրն շիւպէսինանէնհասբլ օրմուշ իհթիեաթ ադճէսի	380,000
	530,000
1875 տէ Ս-ֆի քեարը	351,000

Սահիպ խնդա քէնտուսինին, պուլչատէքի իքի սիկուրթա գումանեատարընն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ ամէնթօսու նատպ օլունմուշ օլուպ, եանկրն սիկուրթասը իչին չօղ գալայլըգար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուզունտա, քէնտի պիր չօղ միւշթէրիլերինէ, մէ Խթանպօլուն բաղչէթլու էհալիսինէ իլան իթմէկէ միւսարատաթ խէր։

Մէզքիւր գումանեատարս, քէնտի տախիլի նիզամնամէլերի մուհիմինճէ սիկուրթատա թուրթատուգլարը էպնիյէլերի, ալ յէրլերինատ թագսիմ խանճէքլի տիր։ Եանդրն սիկուրթասը իչին վիրտիքլերի գալայլըգլար իլէ պիր չօղ ի եարմատա միքթէպիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օրմուզու կիպի, Պէյօղլու մէ Գալաթա մէ Խթանպոլ մէ ճիվար չէհիր մէ քէօյլերատ էպնիյէ սիկուրթատա թուրթաճաղ տրը։

Ֆիսաթ մէ սայիրէ հագգընտա մալիմաթ յարմագ խթէյէնլերին, Գալաթատա Կալավանի–խանընտա 5 նիւմէրօ մաղազատա միւրաճաաթ էյլէմէլերի

Մէզքիւր գումանեատարրն ամէնթօսու

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ

TCHITLI

ՊՈՒՐՍԱ ՃԻՎԱՐԸՆՏԱ ՁԻԹԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒԵՈՒՆՈՒՆ

Ֆկյ 22 սէֆէր 1289 մէ Ֆկյ 13 հաղիրան 1867 թարիխի իլէ չէրէֆխանարը օլան իրատէյի Սէնիէ իպթիտայինա խմթիեաղընը իհրաղ էյլէմիշ օլան գումանեանընն իլանը տրը։

Իշպու գումանեանընն Տէրիսատէթէ Սուլթան համամընտա չէմբիէ-հիլերէ 41 մէ 44 մէ 46 նիւմէրօլու մաղազասընտա բարչա բարչա մէ եա թօրտան մէզքիւր մատէն սուեունան սաթըլորդը կիպի, Գալաթատա խարաճճը սօգաղընատա 3 մէ 8 նիւմէրօլու, մէ Պէյօղլունտա Տէլլա Սուտա էճզախանէյէրտէ սաթըլմագտա խուսկի մէ մէզքիւր մատէն սուեու էյրօպանընն այնի ճինատէն օլան մատէն սուլարընն քեամֆիլսինէ ըլգաղէթ խէր մէրթէպէտէ պուլունտուզու իլան օլունուր։

J. DENOUAL'S

ԿԻԶԼԻ ԽՈՍՓԱԼԸԳԼԱՐԸՆ ԹԷ ՏԱՎԻՍԻ ԻՉԻՆ ԳԱԲՍԻԼ։

Ժ. Տընուալըն իչպու գաբսիլլերի կիզլի խասթալըգլարը չարուգ սուրէթտէ տէֆ իթմէլիքտէ քէսպի նամ էյլէմիշլէր տիր։ Մէզքիւր գաբսիլլեր սէքիզ քէօչէլի գուրթուլար տէրունինտէ սաթըլըր։

Խըրվա եաղը, Մօրինա պալըգ եաղը, Թիրէմէնթի, գաթրան սուեու, վէ էյրէլթի օթու վէ սայիրէ գաբսիլլերի։

Մէզքիւր գաբսիլլեր թէմիզլիք վէ գօգուսուզլուղու վէ սայիր էճզա իլէ գարըշըգ օրմամալարը իլէ քէսպի նամ էյլէմիշլէր տիր։

Տընուալըն էնժէքսիոնու, գաբսիլլերինի խթիմալտէն սոնրա իքի կիւն իչինտէ քեամիլէն մէզքիւր խասթալըգլարը տէֆ խէր։

Ժ. ՏԸՆՈՒԱԼ, 4 Նիու Գընրոս Բոատ, Լոնտրա, Ս. Է.

Տէրօզիթօսու Տէրիսատէթէ Եէնի Ճամիտէ Տէլլա Սուտանընն, 16 մէ 18 մէ 20 նիւմէրօլու էճզախանէսի տիր։ Սայիր պէօյուք էճզախանէլէրտէ տախի սաթըլըր։